

Länsförsäkringar Skåne

Årsredovisning

2016

Länsförsäkringar
Skåne

Kunderna äger Länsförsäkringar Skåne

Vi på Länsförsäkringar Skåne jobbar bara för dig som kund, det är nämligen du som äger bolaget. Länsförsäkringar har de mest nöjda bankkunderna på privatmarknaden och inom privatpension. Vi har även de mest nöjda kunderna i flera kategorier inom sakförsäkring, enligt Svenskt Kvalitetsindex 2016. Dessa utmärkelser tackar vi dig som kund och ägare för.

Vi hjälper dig med det mesta som har med din trygghet att göra. Inte bara skydd för din familj eller ditt företag, dina ägodelar, eller det som har med pengar att göra utan även om du vill byta bostad. Det förenklar vardagen att ha allt samlat hos oss.

Digitalt fullmäktigeval gav röstrekord

Länsförsäkringar Skånes fullmäktige är bolagets högsta beslutande organ. 2016 var det dags att välja in nya ledamöter i 11 kommuner i Skåne. Årets val var det första som genomfördes digitalt, vilket medförde att kunderna i de berörda kommunerna fick möjlighet att lägga sina röster på ett enkelt och tillgängligt sätt. Läs mer om vårt digitala fullmäktigeval på sidan 14-15.

Stöder i lantbruket ett växande problem

Stöder av växtskyddsmedel har ökat markant under 2016. Under året uppgick stöderna till hela 8 miljoner kronor. För att bland annat diskutera hur man förebygger stöder har vi startat en podd som heter "Mitt Lantbruk". Första avsnittet sändes i december 2016. Läs mer på sidan 12-13.

DNA-märkning har minskat antalet inbrott i Staffanstorp

Länsförsäkringar Skåne fortsätter att arbeta för ett tryggare samhälle. I förra årsredovisningen berättade vi om ett nystartat trygghetsprojekt i samarbete med Polisen som skulle minska antalet inbrott i Staffanstorp. På sidan 10-11 kan du läsa mer om hur det gått med projektet.

429 373 kunder en ökning med 13 732 under 2016

Mkr	Privat			Företag			Lantbruk		
	2016	2015	Förändring	2016	2015	Förändring	2016	2015	Förändring
Sakpremier	1 439	1 338	7,6 %	601	573	4,9 %	195	187	4,7 %
Skadekostnader	1 082	994	8,8 %	343	447	-23,2 %	92	134	-31,7 %
Liv, premiedragande bestånd	80	85	-6,7 %	855	816	4,8 %	2	3	-4,3 %
Bank, inlåning	6 105	5 302	15,2 %	571	416	37,3 %	378	355	6,4 %
Bank, utlåning	15 998	14 069	13,7 %	780	817	-4,6 %	3 320	3 184	4,3 %
Fondsparande	867	755	14,9 %	100	87	14,9 %	30	26	14,9 %
Förmedlade bostäder	1 609	1 592	1,1 %	-	-	-	-	-	-
Antal kunder	361 258	351 404	2,8 %	55 836	51 830	7,7 %	12 279	12 407	-1,0 %

Innehåll

Inledning

- 2 Det finansiella året
- 4 Vd har ordet

Verksamheten

- 7 Nykomlingar
- 8 Ett hållbart 2016
- 10 Utmaningar i samhället
- 12 Stöder i lantbruket
- 14 Digitalt fullmäktigeval
- 16 Vinsten
- 18 Hållbarhet

- 22 Samverkan
- 24 Ordförande har ordet
- 26 Bolagsstyrningsrapport

2016 i siffror

- 30 Förvaltningsberättelse
- 32 5-årsöversikt - koncernen
- 33 Resultaträkning - koncernen
- 34 Balansräkning - koncernen
- 35 Resultaträkning - moderbolaget
- 36 Balansräkning - moderbolaget
- 38 Rapport över förändringar i eget kapital

- 39 Kassaflödesanalys
- 40 Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen
- 41 Noter
- 59 Underskrifter
- 60 Revisionsberättelse
- 62 Styrelse 2016
- 63 Företagsledning 2016
- 64 Fullmäktige
- 66 Termer om skadeförsäkring
- 67 Länsförsäkringar Skånes kontor

Länsförsäkringar Skånes bolagsstämma äger rum onsdagen den 15 mars 2017 på Malmö Börshus.

Starkt finansiellt resultat och investeringar i framtiden

2016 var ett händelserikt år för Länsförsäkringar Skåne. Vi gjorde en rad strategiska investeringar som kommer att utveckla vår verksamhet och skapa kundnytta de närmaste åren. Vi fortsätter att visa en mycket fin tillväxt i sakförsäkringsrörelsen men flera stora bränder påverkar vårt resultat negativt. Banken visar styrka och med en stabil finansiell bas har vi goda möjligheter att fortsätta utvecklingen för att möta våra kunders framtida behov.

Vi gick in i 2016 med en ambitiös agenda och när jag nu summerar året är det slående hur många beslut och förändringar vi har satt i verket. Bland annat genomförde vi en ägarutdelning där våra kunder delade på 180 miljoner kronor, invigde tre nya kundmötesplatser i Malmö och Helsingborg där vi erbjuder kvalificerad rådgivning, samt flyttade in i vårt nya kontor i Gängtappen med fantastiskt läge mitt vid dynamiska Dockan-området.

Parallellt har vi fattat en rad strategiskt viktiga beslut i enlighet med den plan, Strategi 2021, som ledningsgruppen tagit fram och styrelsen tagit beslut om. Digitaliseringen och ett ränteläge på fortsatt historiskt låga nivåer är två faktorer som har såväl omedelbara som långsiktiga effekter på vår verksamhet. Det är fenomen som belyser det ständiga behovet av att förnya oss. Att skapa förutsättning för ett effektivt innovationsarbete som inte tyngs ned av vår befintliga verksamhet är en central del i vår strategi och under året har vi tagit viktiga steg för att få detta strukturerat på plats.

Ett sådant steg är vårt nystartade innovationsbolag som är en satsning som fyller dubbla funktioner. Dels kommer bolaget att bli en katalysator för de många idéer som ständigt förbättrar vår verksamhet, dels ska det också fungera som en fristående verkstad där nya idéer och sakaffärs-

modeller kan utvecklas och prövas för att senare föras in i vår befintliga verksamhet. Det senaste decenniet har vi sett flera snabbväxande nischaktörer inom den finansiella sektorn. De har mött konsumenternas behov på marknader där befintliga aktörer av olika anledningar inte har måttat med att driva utvecklingen. Det ställer saken på sin spets – vi är ett företag som ägs av våra kunder men vet vi verkligen vad våra kunder vill ha? Vårt innovationsbolag kommer att spela en central roll för att fånga upp de kundernas och utveckla lösningar som gör att vi kan fortsätta att skapa värde för våra kunder.

Osäkerhet kring när vi är tillbaka på det som tidigare ansågs vara normala räntnivåer ställer hela försäkringsbranschen inför stora utmaningar. Vårt nystartade fastighetsbolag, där vi kommer skapa en effektiv förvaltning med ett bestånd på 700-800 hyreslägenheter i Malmö, Lund och Helsingborg, ska ses som en breddning av vår kapitalförvaltning. Fastighetsinvesteringarna kommer på sikt öka diversifieringen i vår placeringsportfölj, vilket säkerställer en långsiktig jämnare utveckling av vår kapitalavkastning.

Som kundägt bolag är, och kommer det alltid att vara våra kunders behov som står i första rummet. Våren 2017 utökar vi öppettiderna så att de även på vardagskvällar och

helger ska kunna få personlig service via telefon och chatt. De utökade öppettiderna är också en fingervisning om den förändring vi som bolag står inför. Det räcker inte att vi följer med i teknikutvecklingen och etablerar nya kundmötesplatser på attraktiva lägen – det krävs också ett nytt "mindset" hos oss alla som arbetar i bolaget.

Ett stort steg för att vitalisera kontakten med våra kunder var att vi 2016 för första gången genomförde ett digitaliserat fullmäktigeval. Antalet anmälda kandidater och lagda röster talar också sitt tydliga språk – de digitala valen är här för att stanna. Det är också vår satsning på Kunskapskalaset, ett uppskattat evenemang där våra fullmäktige kandidater fick en chans att visa upp sig samtidigt som våra kunder fick underhållning i kunskapen och nyfikenhetens tecken.

Det går inte att nog understryka de radikala förändringar som delar av vår bransch står inför. Under tider med stora omställningar kommer det även krävas omfattande investeringar för att fortsätta att vara relevanta. Det är nu bara en tidsfråga innan självkörande bilar finns på våra vägar. Konkurrensen hårdnar och den kan komma från aktörer som idag är verksamma i helt andra branscher, från fordonstillverkare, teleoperatörer eller e-handelsföretag.

Detsamma gäller för trygghetslösningar i våra hem. Smarta hem kan minska risken

” För försäkringsbranschen och Länsförsäkringar Skåne kommer det att krävas genomgripande förändringar av hur vi bedriver vår verksamhet för att vi ska förbli konkurrenskraftiga.

för såväl vattenskadorna som inbrott och även här kommer vi att utmanas av nya aktörer som vill ta del av vår marknad för trygghets-tjänster.

Utvecklingen sker också på fler plan. För varje år flyttar ytterligare en del av handeln från gågatan till webbutiken. Tjänstesektorn får allt större betydelse jämfört med den traditionella industrin. Det är konsumenternas beteende och förväntningar som driver på förändringen och det ställer krav på oss att utveckla erbjudanden där våra kunder upplever att de får mervärden utöver vad våra traditionella produkter och tjänster kan ge. För våra kunder är säkrare trafikmiljö, ökat utbud och tryggare hemfantastiska nyheter. För försäkringsbranschen och Länsförsäkringar Skåne kommer det att krävas genomgripande förändringar av hur vi bedriver vår verksamhet för att vi ska förbli konkurrenskraftiga.

För att möta konkurrensen arbetar vi på att utveckla vår verksamhet inom en rad områden. I en bransch som präglats av tradition, stabilitet och kontinuitet är nu ständig förändring en del av vår nya vardag och avgörande för vår fortsatta framgång.

Jag vill också lyfta det faktum att vi i år för första gången inkluderar en hållbarhetsredovisning i vår årsredovisning. Vårt arbete med mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö, goda verksamhetsmetoder,

konsumentfrågor och samhällsengagemang redovisas i klartext. Klimatfrågan aktualiseras ännu en gång med stormen Urd och det kraftiga skyfallet i Bjuv. Även om de materiella skadorna denna gång blev begränsade visar det på vikten av att fortsätta vårt arbete med att skapa ett robust samhälle. Vårt engagemang i MFF i Samhället och vårt arbete med att öka cykelsäkerheten är ett par andra ämnen som berörs. Jag är övertygad om att det är en genomlysning som vi tål men som också motiverar oss att spetsa till vårt erbjudande ytterligare ett par snäpp inom dessa områden under de kommande åren.

Årets Resultat

2016 redovisar Länsförsäkringar Skåne ett resultat på 711 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt.

Bankverksamheten redovisar sitt bästa resultat någonsin sedan starten för tjugo år sedan och det är väldigt positivt att se att andelen helkunder ökar. Det är en lång strävan med mycket hårt arbete som bär frukt. De kommande åren ska vi fortsätta ta marknadsandelar och möta kundernas hela behov med kompletta bankerbidanden.

Vi visar god tillväxt inom sakaffären där premieintäkterna ökade med 148 miljoner, vilket motsvarar en tillväxttakt på 7,7 procent. Tyvärr ser vi också att antalet skador

ökar och inte minst då antalet bränder.

I flera fall rör det sig om hem som har blivit totalt förstörda på grund av elektronikfel vilket är exempel på teknikutvecklingens baksida.

Vår fastighetsförmedling tog under året ytterligare ett kliv framåt och är nu näst störst i Sverige sett till antalet förmedlade objekt. Utvecklingen är mycket positiv och viktig för det helhetserbjudande vi kan leverera till våra kunder.

Livaffären rör sig i rätt riktning om än inte fullt ut i den takt vi hade hoppats. Marknaden som helhet fortsätter att präglas av stora omställningar och vi jobbar kontinuerligt med de åtgärder vi har identifierat för att nå lönsamhet.

Jag vill tacka alla medarbetare för att återigen ha visat ett fantastiskt engagemang under det gångna året. Det bådär gott för de stundande utmaningar jag har på känn att vi står inför. Jag vill också tacka våra kunder som ger oss förtroendet att skapa trygghet och nya möjligheter i deras vardag.

Helsingborg februari 2017

Susanne Petersson
Vd Länsförsäkringar Skåne

Nykomlingar på Länsförsäkringar Skåne

”Det går inte att
nog understryka de
radikala förändringar
som delar av vår
bransch står inför.”

Lisa Olsson

Chef över strategi och digital utveckling, medlem i ledningsgrupp samt ansvarig för Länsförsäkringar Skånes nystartade innovationsbolag.

”Mitt uppdrag är tvådelat, dels ska jag arbeta med bolagets övergripande strategier och dels pusha övergången från analogt till digitalt. Syftet med båda uppdragen är att säkerställa att vi är konkurrenskraftiga även i framtiden. Vi behöver samordna och accelerera våra digitala satsningar på både kort och lång sikt, dels genom vårt nya innovationsbolag, dels genom en mängd initiativ i den ordinarie verksamheten. I grunden handlar det om att bli bättre på att förstå våra kunder och deras beteende, förstå förändrade affärsmodeller och värdekedjor och hur man kan använda ny teknik för att utveckla vår kundrelation och arbeta smartare. Jag vill vara den som tittar utanför väggarna och både inspirerar, utmanar och ökar vår digitala kompetens.”

Peder Gräns

Portföljansvarig på Länsförsäkringar Skåne sedan januari 2016.

”Jag vill vara delaktig i och fortsätta driva utvecklingen av Länsförsäkringar Skånes kapitalförvaltning i en allt mer reglerad miljö. Att ha en investeringsprocess på plats, en repeterbar arbetsmetod, utgör en stabil grund för kontinuerlig uppföljning och för att fatta kloka och välgrundade investeringsbeslut. När vi goda resultat i vår kapitalförvaltning ger det bra stöd och förutsättningar för att vi ska realisera vår långsiktiga strategi och i slutändan leverera en riktigt bra kundupplevelse.”

Eva Zdolsek

Sedan 1 september 2016 fastighetsutvecklingschef med uppgift att bygga upp Länsförsäkringar Skånes nystartade fastighetsbolag.

”Målet för vårt fastighetsbolag är att leverera en stabil årlig avkastning om 6-10 %. Inom tre år ska vi ha förvärvat fastigheter för cirka 1,5 miljarder kronor. Förvärven inriktas på nyproduktion alternativt färdigproducerade bostäder som inte är äldre än fem år i attraktiva lägen i Malmö, Lund och Helsingborg. Bostäderna kommer vara hyresrätter som är riktade till en målgrupp som vill ha en trygg, hållbar och attraktiv livsmiljö.”

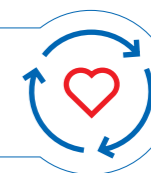
Satsningarna på innovation, fastighets- och kapitalförvaltning är alla viktiga inslag i vårt hållbarhetsarbete genom att utveckla vår verksamhet inom konsumentfrågor och hållbara investeringar. Läs mer om Länsförsäkringar Skånes hållbarhetsarbete på sidorna 18-21.

Ett hållbart 2016

Att dela med sig av kunskap för att förebygga skador är ett av vårt viktigaste samhällsengagemang. Första hjälpen, Borgeby Fältdagar och Kunskapskalas är tre exempel på aktiviteter vi genomförde under 2016.

Länsförsäkringar Skåne jobbar årligen för att öka tryggheten och bygga ett mer hållbart samhälle. Genom olika aktiviteter ger vi våra kunder och ägare relevant information som bland annat hjälper till att förebygga skador. Detta är en viktig del av vårt hållbarhetsarbete. Läs mer om Länsförsäkringar Skånes hållbarhetsarbete på sidorna 18-21.

Bekväma vardagen 275 kr/år

Privatkonto för lönen	✓
Bankkort för dina inköp	✓
Internetbank	✓
Mobilapp	✓
Telefonbank	✓
Swish	✓
Bank-ID för dator och mobil	✓
Sparkonto	✓

180 miljoner tillbaka. Till dig?

Januari

Bekvämare vardag. I januari lanserade Länsförsäkringar Skåne "Bekväma vardagen". Här har vi samlat våra befintliga banktjänster så att våra kunder kan sköta vardagsekonomin så enkelt och effektivt som möjligt.

Mars

Nya kundmötesplatser. I mars invigde vi våra nya kundmötesplatser på Anna Lindhs plats i Malmö, Arenagatan i Hyllie, Malmö och på Sundstorget i Helsingborg.

Maj

Ägarutdelning. 2016 delade vi ut hela 180 miljoner kronor till våra kunder/delägare.

Juli

Gängtappen. Länsförsäkringar Skåne flyttade in i den nyrenoverade, 65 meter höga skyskrapan Gängtappen som ligger i Västra hamnen i Malmö. Som första och enda hyresgäst flyttade vi in på våningarna 9-14.

September

Kunskapskalaset. Den 24 september hade vi premiär för vårt Kunskapskalas i syfte att tillsammans öka tryggheten och bygga ett mer hållbart samhälle. "Vi fick testa att trycka på en dockas mage och fick diplom för att vi lärt oss mycket", Wilma Forsman 8 år. "I ambulansen tutade jag på mamma, hon blev livrädd!", Philip Forsman, 6 år.

November

Årets verkstad. Årets vinnare blev Bil & Skadeservice i Klippan AB som fick högst poäng när kriterierna kundnöjdhet, reparationstid, och miljöpåverkan summerades.

Februari

Första hjälpen. Med start i februari genomfördes flera första hjälpen-utbildningar för privatkunder och företagskunder.

April

Banken 20 år! För tjugo år sedan gick startskottet till det som har växt till den fina bankverksamhet vi har idag. 2016 uppgick antalet privatkunder till 64 590 stycken.

Juni

Borgeby fältdagar. För 17:e året i följd var Länsförsäkringar Skåne på plats under Borgeby fältdagar och i år arrangerade vi två seminarier på temat "Internationella ligor och traktorstölder" samt "Vårbruk i november". I år sändes seminarierna även live på webben för de som inte hade möjlighet att vara med på plats.

Augusti

Mina pengar. Vår nya sparodd "Mina pengar" lanserades i augusti. I den tar vår marknadsanalytiker Michael Magnoff och vår rådgivare Ola Petterson upp aktuella ämnen inom ekonomi och sparande. Nya avsnitt släpps en gång i månaden.

Oktober

Årets bank. Länsförsäkringar blev för tredje året i rad banken med landets mest nöjda privatkunder. Det visade en undersökning från Svenskt Kvalitetsindex (SKI).

Digitalt fullmäktigeval. Våra kunder är också våra ägare och har möjlighet att påverka bolaget genom att välja in ledamöter i fullmäktige. 2016 var första året som valet genomfördes digitalt.

December

Mitt Lantbruk. Podden "Mitt Lantbruk" lanserades. I podden diskuteras bland annat hur man kan motverka stölder samt vad det är för krav som numera ställs på förvaringen av till exempel växtskyddsmedel.

Tryggare hem med DNA-märkning i Staffanstorp

Risken att få sitt hem genomsökt av inbrottstjuvar skapar en stor olust hos många. Men det finns nya verktyg som kan göra hemmet mindre attraktivt för de kriminella. Anders och Berit Isaksson är ett av många hushåll i Staffanstorp som det senaste året har penslat DNA-märkning på sina värdesaker för att försvåra för tjuvarna.

"Vi var tidiga med att skaffa larm och har senare även förstärkt fönster med lås och satt brytskydd på dörrar. Det skapar en extra trygghet, särskilt när vi fortfarande hade barnen hemma. DNA-märkning är ytterligare ett sätt att avskräcka och försvåra för inbrottstjuvar. Det är en del av helheten, jag tror även att det gör mycket att vi och grannarna håller lite uppsikt över vad som händer i området. Det gäller att hitta en bra balans där man känner sig trygg utan

att man för den delen ska behöva känna sig instängd och det tycker jag att vi har här i Staffanstorp.

Det är bra att Länsförsäkringar engagerar sig i det här. Det är självklart en modell som borde spridas på fler ställen - på sikt gynnar det såväl kunder som bolag om antalet inbrott minskar."

Anders Isaksson, Staffanstorp.

Man kan i princip DNA-märka allt av värde, men vanligast är smycken, konst, prydnadsaker och elektronik.

Förutom de ekonomiska värdena och personligt lidande uppstår ofta materiella skador vid ett inbrott. Att förebygga brottslighet är ett viktigt inslag i Länsförsäkringar Skånes hållbarhetsarbete som du kan läsa mer om på sidorna 18-21.

Stor uppmärksamhet

Resultaten av DNA-märkning i Staffanstorp har fått stor uppmärksamhet och flera skånska kommuner har under 2016 initierat liknande projekt. Kävlinge, Lomma och Bjärred är tre kommuner som har påbörjat ett arbete med DNA-märkning.

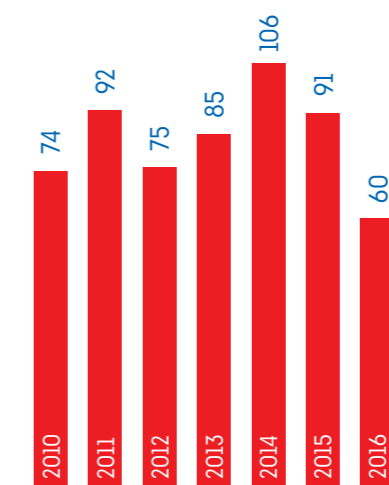
Kenneth Johansson, skadeförebyggare på Länsförsäkringar Skåne, informerar om Grannsamverkan och DNA-märkning på uppstartsmöte i kommunhuset i Kävlinge.

35 000 kr

Så stor var snittkostnaden för Länsförsäkringar Skåne när någon av våra kunder drabbades av ett villainbrott under 2016.

2 000 hushåll skaffade DNA-kit i Staffanstorp. 1 400 av dessa var kunder hos Länsförsäkringar Skåne.

Antalet anmälda villainbrott i Staffanstorp 2010-2016. Källa: Brå.

DNA-märkning är möjlig att spåra

För att öka tryggheten genomförde Länsförsäkringar Skåne tillsammans med bland andra Polisen och Staffanstorp under 2015 och 2016 ett pilotprojekt där våra kunder fick möjlighet att köpa ett DNA-märkningskit till rabatterat pris.

DNA-märkta föremål är möjliga att spåra tillbaka till ägaren och knyta stöldgods till ett specifikt inbrott, vilket gör de märkta föremålen mindre attraktiva för kriminella.

Växtskyddsmedel - stödligornas nya favoritbyte

Det senaste året tog stödligorna växtskyddsmedel till ett värde av över 8 miljoner kronor på skånska gårdar. Vi träffar Nils-Olof Bergholtz på Ängeltofta gård utanför Ängelholm som var en av de drabbade för att höra honom berätta om stölden och vad han tror krävs för att minska problemet.

"När jag kom in på gårdsplanen på morgonen stod dörren på glänt. Min första tanke var att någon hade glömt att låsa, men så snart jag kom in i hallen såg jag att dörren till utrymmet där växtskyddsmedlet förvaras var uppbräckt. Antagligen hade de kört in i hallen så att de kunde jobba ostört med att lasta medlet. Alla brutna förpackningar lät de stå kvar och de hade fokuserat på de dyrare preparaten. Sammanlagt var det medel för 400 000 kronor som försvann.

Man blir arg och irriterad. Förutom själva

värdet på växtskyddsmedlet tar sådana här händelser tid i anspråk och det sker just när vi förbereder vårbruket. Tyvärr är det här en del av vardagen och vi måste anpassa oss för att försvåra för ligorna. Förutom att öka skyddet på förvaringen tror jag en effektiv metod vore att minska storleken på leveranserna så att det inte vid enskilda tillfällen finns växtskyddsmedel till så stora värden liggandes ute på gårdarna."

Nils-Olof Bergholtz, Ängeltofta gård

” Sammanlagt var det material för 400 000 kronor som försvann.

Mitt Lantbruk

Peter Birch-Iensen, Länsförsäkringar Skåne, och Ewa-Gun Westford, Polismyndigheten Syd, diskuterar problemet med stölder av växtskyddsmedel under inspelningen av Länsförsäkringar Skånes nya podd "Mitt Lantbruk".

Värden över 8 miljoner stals år 2016

Under 2016 stals växtskyddsmedel för över 8 miljoner kronor på gårdar i Skåne. Det rör sig om välorganiserade ligor specialiserade på den här typen av stölder. För att motverka det växande problemet har Länsförsäkringar Skåne under året genomfört en informationskampanj riktad dels mot våra kunder genom nyhetsbrev, podd och utskick, dels mot media för att väcka opinion och sprida kunskap kring hur stölderna bäst kan förebyggas.

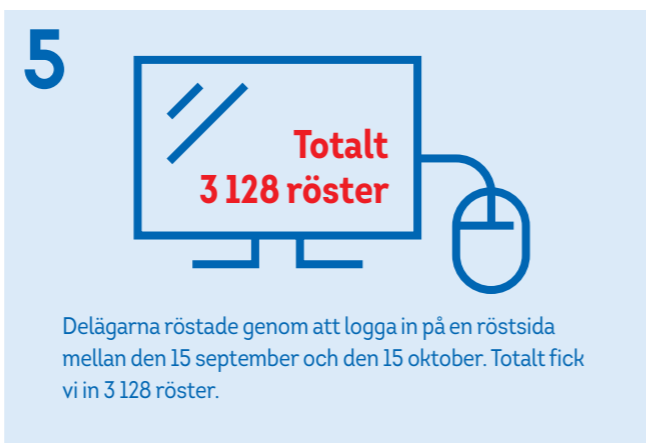
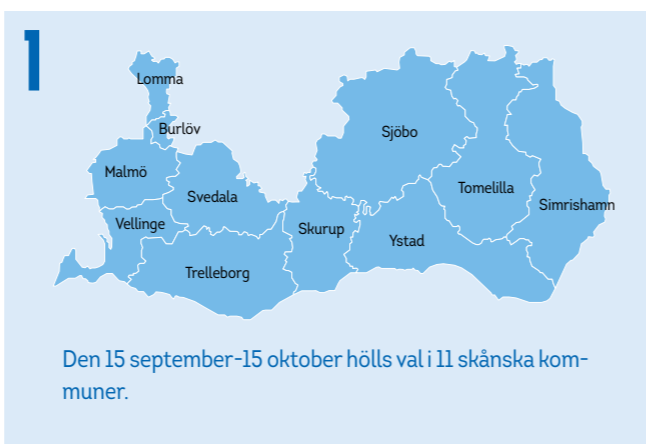
För att vända utvecklingen och undvika ett scenario där stölderna påverkar våra kunders premier skärptes också vid årsskiftet försäkringskraven kring hur växtskyddsmedel ska förvaras på gårdarna.

Digitalt fullmäktigeval gav röstrekord

Som försäkringstagare i Länsförsäkringar Skåne är du också delägare. Som kund och delägare kan du påverka vår verksamhet genom dina valda representanter i fullmäktige. De totalt 50 representanterna i fullmäktige utser styrelsen som i sin tur tillsätter bolagets vd.

2016

2016 var första året som vårt val hölls digitalt. Det innebar bland annat att valet blev mer lättillgängligt och synligt för fler av våra kunder i de berörda kommunerna. Det märkte vi bland annat på responsen. Här kan du följa hur 2016 års val gick till.

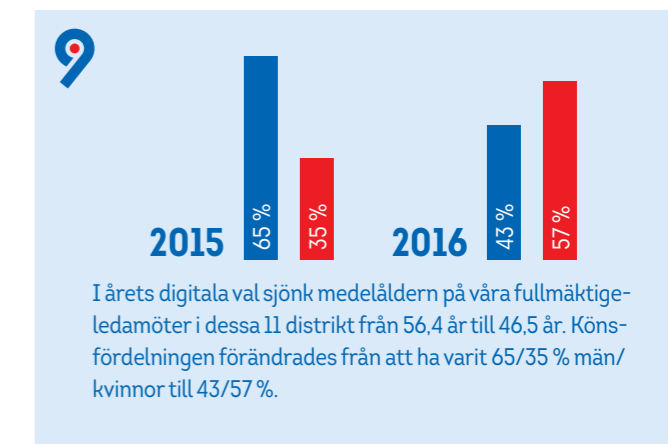
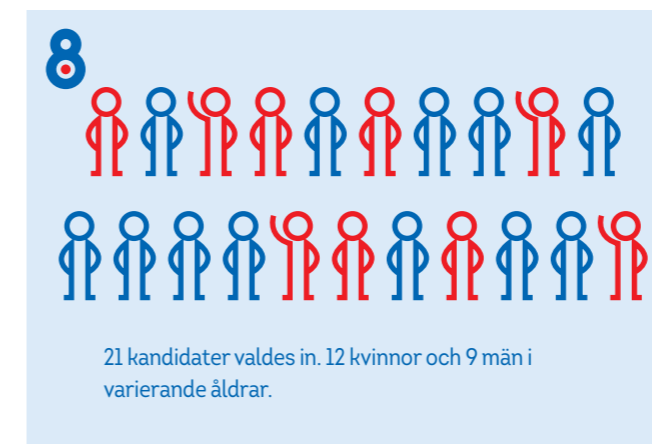
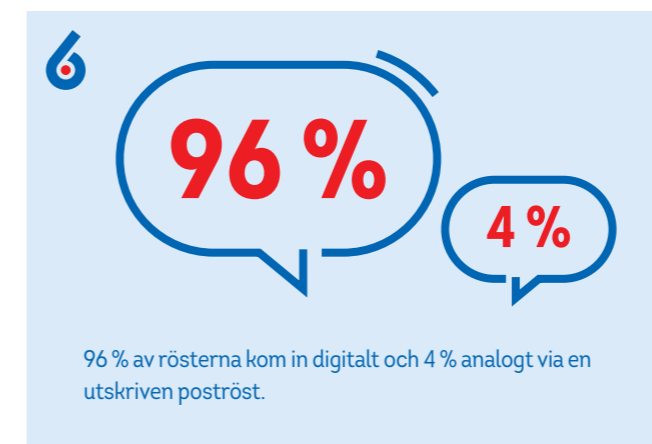
Att bli en del av fullmäktige

Maria Lennartsson

Invald som fullmäktigeledamot i Länsförsäkringar Skåne 2016.

"Det känns otroligt spännande att ha blivit invald som ledamot. Jag jobbar själv med service och allt sedan jag blev kund hos Länsförsäkringar Skåne har jag haft tankar på att engagera mig i verksamheten då jag tycker att bemötandet jag har fått har varit väldigt bra. Själva valprocessen var väldigt smidig och det slog mig flera gånger hur seriöst hela upplägget kändes. Det var naturligtvis lite speciellt att bli filmad, men vi fick väldigt bra förhandsinfo och stöd i det arbetet. Jag tycker om att göra något som kan skapa nytta både för andra och mig själv och jag hoppas och tror att det här uppdraget kommer göra just det."

Fullmäktige

Ledamöterna är lyhörda för kundernas behov och önskemål och framför dem till bolagets ledning. Utöver stämman träffas ledamöterna, styrelse och företagsledning under året för att diskutera angelägna frågor. Fullmäktige stämmer kontinuerligt av att verksamheten leds på ett sätt som tillgodoser kundernas krav och förväntningar. På så vis har våra kunder en kanal direkt in i verksamhetens styrning. Läs mer om konsumentfrågor i vår hållbarhetsredovisning på sidorna 18-21.

180 000 000 kronor tillbaka till våra delägare

Under 2016 delade vi ut 180 miljoner kronor till våra ägare. Men vad innebär det att ha sina försäkringar i ett kundägt bolag? Vi ställde frågan till två av Länsförsäkringar Skånes trogna kunder – Gunnarshögs Gård och Frans Linander.

Gunnarshögs Gård

Producenter av bland annat kallpressad rapsolja på Österlen.

Branden i produktionsbyggnaden 2004 ödelade ett livsverk. Istället för nedläggning blev det en nystart och idag står verksamheten där allt kretsar kring ett litet frö starkare än någonsin. Vi träffade två generationers rapsentreprenörer på Gunnarshögs Gård.

"När vi drabbades av branden blev man givetvis väldigt nervös – var alla försäkringar på plats? Men vi blev otroligt nöjda med hanteringen av skadan och det bemötande vi fick av skaderegleraren i samband

med branden. Att få tillbaka pengar i en ägarutdelning är trevligt, men det är en bonus – det är när man drabbas av en skada som man vill känna att man kan lita på sitt försäkringsbolag." (Gunnar Nilsson)

"När man driver en gård handlar det inte bara om själva verksamheten, man får också en relation till sina medarbetare. Att ha en trygghet och stabilitet är viktigt, det gör att vi kan fortsätta utveckla vår verksamhet och förädla våra produkter. I ett kundägt bolag är drivkraften annorlunda och det gör att man faktiskt kan påverka lite mer. I slutändan är det kunderna som får tillbaka överskottet." (Anja Persson)

Två generationer rapsentreprenörer. (Fr.v.) Gunnar Nilsson, Lisbeth Nilsson, Anja Persson och Erik Nilsson.

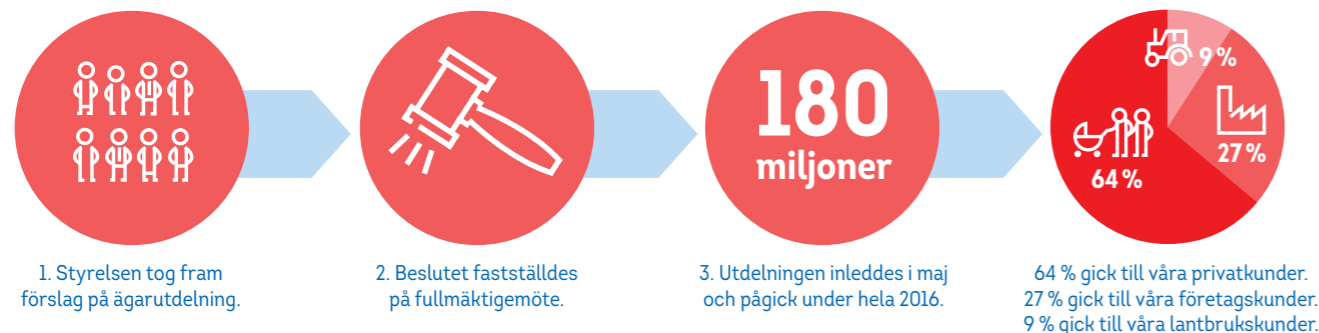
Fran och Eva Linander i vårsolen under Länsförsäkringar Skånes trädgårds- och boendeträff i Alnarp.

Frans Linander

Mångårig privatkund från Smygehamn

"Vi har varit kunder under väldigt lång tid, till och med redan innan namnbytet till Länsförsäkringar Skåne. Anledningen till att vi har varit Länsförsäkringar trogna är att vi hela tiden har känt att saker och ting går rätt till, och om det någon gång har blivit ett missförstånd har vi kunnat reda upp det. Det är sådant som gör att man stannar kvar hos ett bolag."

Så fördelades 180 000 000 kronor

"Att få tillbaka pengar i en ägarutdelning är trevligt, men det är en bonus – det är när man drabbas av en skada som man vill känna att man kan lita på sitt försäkringsbolag."

Hållbarhet - en viktig del av Länsförsäkringar Skåne

För Länsförsäkringar Skåne är hållbarhetsfrågan inget nytt - vårt samhällsansvar kommer sig naturligt av att vi är kundägda. I vår 180-åriga historia har samhällsengagemang och trygghet för våra kunder varit en av våra grundpelare.

Vårt viktigaste samhällsengagemang handlar om att öka kunskapen för att förebygga skador och skapa ekonomisk trygghet.

Länsförsäkringar Skåne arbetar och redovisar sitt hållbarhetsarbete utefter sex områden: mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö, goda verksamhetsmetoder, konsumentfrågor och samhällsengagemang.

Utmaningar vi står inför

2016 genomförde Länsförsäkringar Skåne en analys för att identifiera eventuella risker inom våra hållbarhetsområden. Nedan presenteras ett par sådana utmaningar och vad vi gör för att förekomma dem.

Kommunikation

Bank- och försäkringspråket är ibland komplicerat samtidigt som allt fler kunder inte har svenska som modersmål. En utmaning för Länsförsäkringar Skåne är att nå

dessa grupper och säkerställa att det inte uppstår missförstånd i kommunikationen.

Under 2016 inledde Länsförsäkringar Skåne ett språkprojekt för att göra våra tjänster mer tillgängliga på fler språk. Nya webbsidor är under utveckling och släpps under första halvåret 2017.

Klimatförändringar

Förändringar i vårt klimat riskerar att ge upphov till fler och större skador för våra

kunder.

Länsförsäkringar Skånes fokus inom klimatfrågan är att skapa ett robustare samhälle som bättre klarar att hantera framtida klimatförändringar. Många insatser kräver samarbete mellan flera parter för att nå framgång. Exempelvis samarbetar Länsförsäkringar Skåne med SMHI för att ta fram smarta beslutstöd som ska minska översvämningsrisken vid etableringen av nya bostadsområden.

Nyhetsbrev och Facebook - tips och råd för en tryggare vardag.

Vi delar med oss av kunskap kring hur du cyklar säkert, hur du tar hand om din cykel och ger tips om guldkorn för cykelutlykt i Skåne och Danmark.

Under 2016 har vår kundombudsman, Jan Stensson, besökt 27 avdelningar för att utbilda våra medarbetare kring hantering av klagomål och fånga upp erfarenheter som kan utveckla vår kundupplevelse ytterligare.

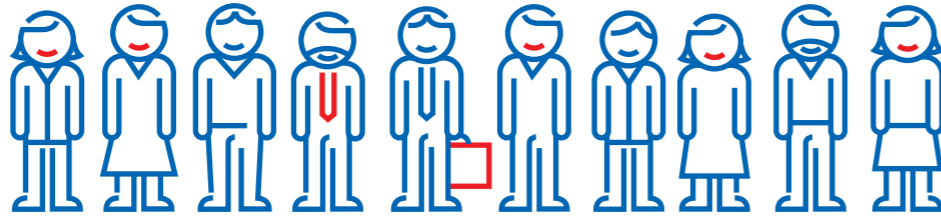
Sedan drygt ett år tillbaka skickar vi SMS-påminnelser till kunder vars bilförsäkring har löpt ut utan att de har tecknat en ny försäkring. Åtgärden gjorde att antalet klagomål som rör betalningar av bilförsäkring har minskat till nära noll.

För andra året i rad har Länsförsäkringar Sveriges mest nöjda privatkunder inom bank, försäkring och pension i mätningar genomförda av Svenskt Kvalitetsindex (SKI).

Styrning av hållbarhet

Styrningen av hållbarhet är integrerad i ordinarie bolagsstyrning och återfinns i ett flertal styrdokument. Dessutom ingår hållbarhetsaspekter i den årliga verksamhetsgenomgången och i affärsplaneringen.

Några exempel på styrdokument inom hållbarhet är HR-policy, etiska regler, miljöpolicy, policy för intern service och inköp, policy för kapitalförvaltning, kommunikationspolicy, policy för klagomålshantering och policy mot otillbörliga förmåner.

Antikorruption

Länsförsäkringar Skåne arbetar aktivt för att motverka alla former av korruption, vilket bland annat inkluderar penningtvätt, mutbrott, intressekonflikter, bedrägerier, och förskingring. Styrning sker genom de etiska regler och policyer som finns listade ovan. Alla nyanställningar inom bank genomgår en utbildning, där bland annat kundkänedom, regler kring penningtvätt och banksekretess ingår. Årligen genomför samtliga medarbetare med banktillhörighet en e-utbildning i antikorruption.

En central del i arbetet mot penningtvätt är att säkerställa att våra medarbetare håller en hög kundkänedom innan vi inleder affärsrelation med en kund, att vi inhämtar tillräcklig bakgrundsinformation kopplat till kundens behov av produkter och tjänster, att vi förstår våra företagskunders affärsupplägg och syftet med verksamheten och vilka kunder som företaget har.

Certifierat miljöarbete

Länsförsäkringar Skåne tar ansvar för hur vi påverkar miljön och engagerar oss i hur miljön påverkar våra kunder, till exempel genom klimatförändringens effekter. Vi har ett systematiskt miljöarbete som är certi-

fierat enligt ISO 14001. Vi följer våra interna utsläpp från till exempel tjänsteresor och köper in grön el till våra kontor. Betydande miljöaspekter som vi målsätter är miljökrav i skadeupphandlingen och vårt arbete med att förebygga skador. Varje skada som inte inträffar är en vinst för miljön, för en genomsnittlig vattenskada handlar det om ungefär 300 kilo koldioxid som släpps ut vid återställandet och en brand släpper ut ännu mer.

Intressentdialoger

Länsförsäkringar Skåne jobbar ständigt med att förbättra våra erbjudanden och möta våra kunders förändrade behov. En viktig del i detta arbete är att kontinuerligt genomföra dialoger med våra intressegrupper för att samla in synpunkter och idéer som kan utveckla vår verksamhet.

Under våren 2016 genomfördes ett samarbete med Sustainergies Academy där 25 hållbarhetskunniga studenter träffades hos oss för en workshop om vårt hållbarhetsarbete. Studenterna analyserade vårt arbete och gav oss värdefull input på vad som är viktiga områden för dem.

Nyanställda på Länsförsäkringar Skåne genomgår en introduktionsutbildning där hållbarhet är en del av programmet. På utbildningen 2016 fick de nyanställda arbeta med att analysera vilka delar av hållbarhet som de upplever som viktiga att prioritera för bolaget.

Den 21 oktober samlades Länsförsäkringar Skånes fullmäktige för att få en

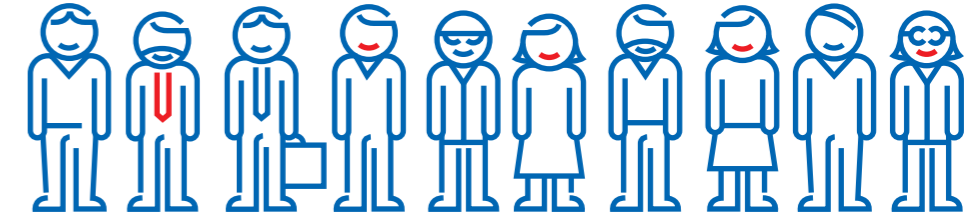
uppdatering av vad som pågår i bolaget samt diskutera hur Länsförsäkringar Skåne och kunderna påverkas av bland annat digitalisering och urbanisering.

Fullmäktige lyssnade inledningsvis till Länsförsäkringar Skånes ordförande och vd därefter presenterade cheferna Stefan Fredriksson, Jonas Jonasson, Tomas Olsson och Ingemar Helgesson nuläget och framtidsplanerna. Mötet avslutades med en workshop där fullmäktige arbetade med att diskutera hur digitaliseringen påverkar olika delar av vår kärnverksamhet.

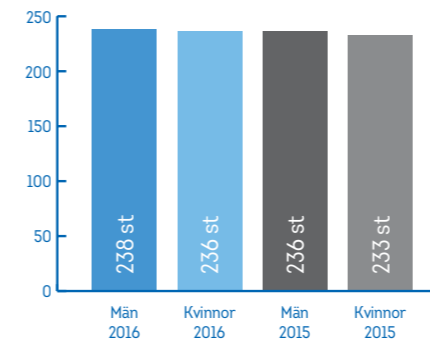
Koldioxidutsläpp

Länsförsäkringar Skånes redovisar koldioxidavtrycket i sin investeringsportfölj i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendationer. Det vägda innehavet för Länsförsäkringar Skåne investeringsportfölj blir 5,2 ton koldioxid per miljon i intäkt. Det kan jämföras med genomsnittet för aktieindexet MSCI World som 2015 var 20,0. Siffran bygger på ett underlag från våra leverantörer av finansiella produkter och täcker drygt 80 procent av våra noterade innehav. Majoriteten av värdena avser siffror per 2016-12-31. Nyckeltalet visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Observera att måttet inte visar investeringarnas totala klimatpåverkan. Beräkningarna är inte heltäckande och omfattar inte heller alla indirekta utsläpp.

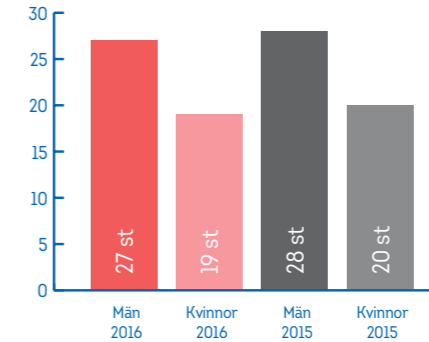
Hållbarhet och nyckeltal

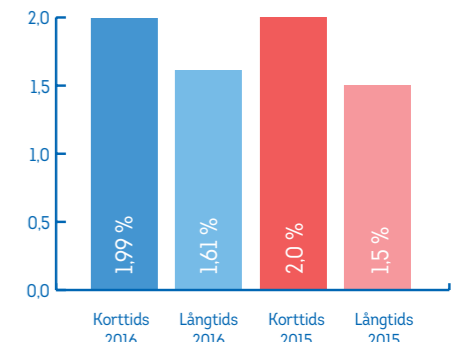
Antal anställda, män och kvinnor

Andel män och kvinnor i ledande befattnings

Sjuktal i %, korttids och långtids

173 600 kg

Så mycket farligt avfall samlades in runt om på gårdar i Skåne 2016.

94 %

Andel underleverantörer inom saksador som har miljöpolicy.

5 200 kg

Koldioxidutsläpp 5,2 ton CO2/MSEK i intäkter.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Skåne

Länsförsäkringar Skåne äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB.

För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Skåne har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Skåne äger 9,8 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringar Skånes konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2016 visar att Länsförsäkringar har det femte högsta anseendet av alla svenska företag - en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt

upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag - den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionslösningar till företag och privatpersoner. Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 39 fonder med eget varumärke och 49 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stor del av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 114 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv är länsförsäkringsgruppens livförsäkringsbolag för traditionell förvaltning. Bolaget ägs av Länsförsäkringar AB men drivs enligt ömsesidiga principer med vinstutdelningsförbud. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är

tecknad före stängningen i september 2011. Under 2016 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 41 procent av kunderna har ändrats.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en god tillväxt i volymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för

djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige - idag Storbritannien, Norge och Danmark. Under 2016 startade Agria också verksamhet i Finland.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och grupp-försäkringsområdet. Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring. Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälso-tjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Skåne betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabila, något som gynnar Länsförsäkringar Skånes kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Skåne med ägarandelarna 5,6 respektive 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar

erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värdet för kunderna.

Ett antal fokusområden har arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Extra fokus på digitala förflyttningar och förenklade erbjudanden

Under 2016 levererades gemensam utveckling för cirka 400 Mkr. Mycket av arbetet har fokuserats på de digitala kanalerna, både i form av tjänster som direkt kan användas av kunden, men också i form av initiativ som förbereder kommande förflyttningar. Exempelvis har produkter förenklats och informationshanteringen förbättrats. Här följer några exempel på leveranser och arbete:

- Länsförsäkringars inloggade kundmöte, kundens "Mina sidor" på internet, har fått ett helt nytt utseende enligt Länsförsäkringars nya visuella intryck. Startsidan har gjorts tydligare, navigeringen är enklare och det finns också möjlighet att publicera nyheter via så kallade puffar på startsidan. "Mina sidor" är nu också responsiva; layouten anpassas till den skärm eller enhet kunden använder.
- Förbättringar på internet för motorförsäkringar. Försäkringsinformationen är nu mer detaljerad, det är enklare att göra en skadeanmälan och kunden får också erbjudande om att teckna vagnskadeförsäkring då garantin är på väg att upphöra.
- Det är nu möjligt för tjänsteföretag att göra intresseanmälan och att teckna försäkring på internet, även för gravid- och barnförsäkring är det möjligt att göra intresseanmälan.
- Fondbyten på internet har förenklats, de kan göras på samma sätt som i Länsförsäkringars app. Kunderna kan nu också via internet förbereda ett rådgivningsmöte avseende tjänstepension.
- Appen har förbättrats i flera steg med bland annat nytt utseende. Med hjälp av en navigator har hanteringen av sparande förenklats, via karta kan kunden hitta vårdgivare under resa och meddeladehanteringen har utökats och förenklats.

- Kunderna kan nu på "Mina sidor" digitalt signera ett medgivande för autogiro.
- Gemensamma arbetssätt för skadekundmötet har levererats, det gäller bygg- respektive inbrottskador.
- Arbetet med ett nytt modernare systemstöd för hantering av försäkringsprodukter fortsätter intensivt. Omfattningen är boende, båt, rese- och olycksfallsförsäkringar och det är ett viktigt steg i arbetet med att förenkla kunderbidanden och lösningar men också för att kunna erbjuda fler digitala tjänster för de aktuella produktområdena. Det nya systemstödet kommer att börja användas i inledningen av 2017.
- Motsvarande förenklningar av produkter och erbjudanden görs också för företags- och lantbruksförsäkringar. Syftet är att förbereda en kommande förflyttning till det nya systemstödet och att möjliggöra fler digitala tjänster och digital distribution.
- En ny tariff för försäkring av tunga lastbilar är på väg att komma på plats. Arbeta med införande i systemstöden pågår och den planeras att tas i bruk i samband med förnyelser från och med april 2017. För motorförsäkringar pågår också arbetet med nytt verktyg för bilklassning, leverans i januari 2017. Klassificeringen är nödvändig för prissättning och verktyget ersätter det stöd som tidigare levererades av Trafikförsäkringsföreningen.
- Informationshanteringen har förbättrats under året. Genom det har uppföljning och analys ur ett kundperspektiv och av sakförsäkringsaffären förenklats och förbättrats. Till exempel är det nu möjligt att på övergripande nivå göra en samlad uppföljning av hela sakförsäkringsbeståndet, för motorförsäkringsbeståndet går det att göra på detaljerad nivå. Arbeta med att kunna utnyttja informationen för marknadsföring och -bearbetning pågår, ett nytt verktyg för kampanjhantering är anskaffat.
- Arbetet med att säkerställa att länsförsäkringsbolagen kan rapportera enligt Solvens II-kraven har fortsatt, bland annat med stöd för kvartalsrapportering och med utökade rapporter.

”Våra kunders/
ägares lojalitet är
beroende av hur enkel
vi kan göra deras
kontakt med oss.”

En ordförandes funderingar

Årsskifte – tid att göra bokslut; under några timmar kan man njuta av det som åstadkommit under det gångna året. Känna stolthet, känna tacksamhet. Sedan är det dags att blicka framåt.

2016 var ett bra och händelserikt år för Länsförsäkringar Skåne. Vår vd kommenterar det ekonomiska resultatet, så det lämnar jag därhän. För min del är det två händelser som jag vill speciellt uppmärksamma.

Vårt första digitala fullmäktigeval

Det låter kanske inte så märkligt, men låt mig förklara. Det fanns mycket som kunde gå fel; datasäkerheten var en, själva tillvägagångssättet en annan och de stora frågorna: skulle vi få kandidater att ställa upp och skulle någon rösta. Andra länsbolag i gruppen hade provat och kunde vittna om svårigheter, inte minst att få kandidater.

Vi fick över 300 kandidater! Alla intresserade av vårt bolag och hur det ska se ut i framtiden. Och vi fick över 3 000 röstande – redan första året! Visst är detta ett styrkebesked så gott som något. Vår valberedning fick väldigt mycket att göra, men redde ut det med bravur.

Starten av vårt innovationsbolag

Här ska vi pröva alla möjliga och omöjliga uppslag för att förbättra och förenkla livet för våra kunder/ägare. Det handlar framför allt om att testa och utveckla digitala tjänster och lösningar. Utvecklingen går i en rasande fart och den känner inga gränser, varken geografiska eller branschvisa. Tiden från idé till test till införande måste vara

kort. En del idéer kommer naturligtvis att försvinna ganska omgående, några kommer att bli bra. Och något kommer att bli en succé, vi vet bara inte vilken. Innovationsbolaget är skilt från vår övriga verksamhet, det ska inte tyngas av ”det går inte” eller ”så har vi aldrig gjort”.

Nu går vi in i 2017

Den digitala utmaningen finns med oss hela tiden, som ett bakgrundsbrus som vi måste förhålla oss till. Vi har i huvudsak tre kundgrupper att förhålla oss till: *Digitala infödingar* – födda 1996 eller senare. Hela deras liv har de funnits på nätet. Betänk att väldigt många 3-åringar redan finns på nätet. *Digitala immigranter* – de som lärt sig genom utbildning eller erfarenhet att använda nätet. *Digitalt ovana, eller ”vägrare”* – kort sagt, de använder inte nätet.

Alla kundgrupperna ovan ska känna sig hemma, känna att de är de utvalda som får just vad de vill ha i Länsförsäkringar Skåne. Det här är inte enkelt, men om inte vi bejaktar förändringar, så kommer någon annan att göra det. Våra kunders/ägares lojalitet är beroende av hur enkel vi kan göra deras kontakt med oss. Allt naturligtvis med bibehållet högt förtroende.

Ett annat område som vi måste ha för ögonen är förändringar som följer i fotspåren av klimatet. Det ökande antalet

översvämningar och stormar riskerar att skapa stora och kostsamma skador för våra kunder. Samtidigt riskerar vi att drabbas av för oss nya typer av sjukdomar, mögelangrepp och skadedjur.

Och så, den allt mer tilltagande urbaniseringen; landsbygden avfolkas, byggprocesserna går i en svindlande hastighet. Den enskilda människan hinner inte alltid med och vi ser baksidan av utvecklingen i form av ökad psykisk ohälsa, främlingskap och utanförskap. Den yttre strukturen går snabbt att skapa, men att bygga ett samhälle, är ett arbete som sträcker sig över flera generationer.

Länsförsäkringar Skåne står väl rustat att ta sig an både det kommande året och åren därefter. Vi har en stark balansräkning, vi har välutbildade medarbetare, som är taggade inför kommande utmaningar, och vi har en stor insikt i hur vi ska möta dem.

Helsingborg januari 2017

Otto Ramel
Ordförande i Länsförsäkringar Skåne

Bolagsstyrningsrapport för år 2016

Inledning

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget till sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till bolagets riskkapital.

Länsförsäkringar Skånes bolagsstyrning regleras huvudsakligen av Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och råd, bolagets bolagsordning och fastställda interna styrdokument. Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning är näringslivets självreglering för att stärka förtroendet för de svenska börsnoterade bolagen. Även om Länsförsäkringar Skåne inte tillhör den huvudsakliga målgruppen har bolaget ett spritt ägarskap och allmänintresse, varför bolaget avser att i tillämpliga delar följa Svensk kod för bolagsstyrning (koden).

Koden bygger på principen följ eller förklara, vilket innebär att bolagen inte behöver följa varje regel utan kan välja andra lösningar förutsatt att avvikelser öppet redovisas och motiveras.

Bolagsstämma

Bolagsstämma är Länsförsäkringar Skånes högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter, som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning

för Länsförsäkringar Skåne, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Bolagsstämma utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktigeorganisation finns beskriven på bolagets hemsida under länken "Om Länsförsäkringar/Organisation och ledning/Fullmäktige".

Bolagsstämma hålls vanligen en gång per år och kallelsen skall utfärdas tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Kallelse sker per post till fullmäktigeledamöter. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt.

Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida. Bolagsstämman för räkenskapsåret 2015 hölls den 16 mars 2016.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse, revisorer och fullmäktige samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av "Instruktion för valberedningen", vilken är fastställd av bolagsstämman.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till

ordinarie bolagsstämma 2017 avseende räkenskapsåret 2016. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag till val av styrelse och revisorer.

Ledamöter i valberedningen

Namn	Födelseår	Mandattid	Vald till stämman avseende räkenskapsår
Lennart Atteryd	1953	3 år	2016
Ingela Engma	1968	3 år	2018
Anders Forkman	1964	3 år	2017
Anette Jernström	1965	3 år	2017
Shkurte Tina Xhemajli	1987	3 år	2018
Michael Smedberg	1959	1 år	2016

Revisorer

Revisorer har till uppgift att på fullmäktiges uppdrag granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Vid ordinarie bolagsstämma 2016 utsågs KPMG AB till revisorer med Peter Zell som huvudansvarig revisor för verksamhetsåret 2016. Peter Zell har innehaft uppdraget sedan år 2002.

Vald revisor granskar årsredovisning, koncernredovisning och bokföring för bolaget. Vidare granskar de styrelsens arbete, verkställande direktörens förvaltning och dotterbolagens årsredovisningar samt avger revisionsberättelse.

Styrelse

Styrelsen är övergripande ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bl a att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska, enligt bolagsordningen, bestå av lägst sju och högst elva ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2012-03-08 av åtta ordinarie ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarledamöter med en suppleant.

Mandattiden för de bolagsstämvalda ledamöterna uppgår till tre år.

Bolagets styrelse består av:

Otto Ramel, ordförande, lantmästare, född 1950, fil. kand ekonomi och handelsrätt, invald 2006, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande Länsförsäkringar ABs valberedning, ledamot Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien.

Ingemar Månsson, vice ordförande, advokat, född 1959, ägare till och styrelseledamot i M Advokat AB, IMAB Advokat AB, verksam i Advokatfirman Glimstedt, invald 2003, oberoende. Övriga uppdrag: ledamot Ulf Malmgren AB.

Åsa Kleine, fil.kand informationsteknologi, född 1973, vd för HiQ Skåne AB, invald 2015, oberoende. Övriga uppdrag: ledamot Mobile Heights samt ledamot Dillon AB.

Åsa Odell, lantmästare, född 1964, invald 2010, oberoende. Övriga uppdrag: vice förbundsordförande LRF:s riksförbundsstyrelse, ledamot Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien samt ledamot LSL Svenskmärkning AB.

Ulrika Nilsson, civilekonom, född 1960, vd Huntley Management AB invald 2015, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande Invest in Skåne AB samt ledamot Malmö Børsällskap.

Johnny Petré, civilingenjör, född 1971, vd Lindsténs Elektriska AB, invald 2010, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande Eio Skåne, ledamot Eios centrala Sverigestyrelse, ledamot Installatörsföretagen Service i Sverige AB, ledamot Elteknikens gymnasieskolor i Sverige AB samt ledamot EUU AB.

Anders Östryd, ekonom, född 1953, invald 2014, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande Försäkringsbranschens Pensionskassa samt ledamot Länsförsäkringar Fondliv.

Susanne Petersson, civilekonom, född 1962, verkställande direktör och ingår i bolagets styrelse sedan 2012, ej oberoende. Övriga uppdrag: ledamot Länsförsäkringar AB, ledamot Wasa Kredit AB, ledamot Försäkringsbranschens Arbetsgivarorganisations Service AB samt suppleant Försäkringsbranschens Pensionskassa.

Alexandra Spiropoulos*, skadereglerare personskador, född 1975, invald 2016 (ordinarie), ej oberoende.

Björn Lindfors*, affärsspecialist, född 1960, invald 2016 (ordinarie), ej oberoende.

Pauline Bergstrand*, kundservicemedarbetare Bank och Försäkring, född 1962, invald 2011 (suppleant), ej oberoende.

* = *personalrepresentant*

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska, genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena, hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har utskott inrättats vars uppgifter finns fastställda i styrdokument. Utskotten ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen. För närvarande har styrelsen utsett tre utskott Finansutskott, Revisionsutskott och Ersättningsutskott.

Finansutskottets uppgift är att bereda ärenden avseende kapitalförvaltningen som ska föreläggas styrelsen för beslut samt tillse att beslutade mål, placeringsinriktning, delegeringsordningar uppnås respektive efterlevs. Vid sammanträde i Finansutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott bestående av tre styrelseledamöter. Revisionsutskottet svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning avseende den finansiella rapporteringen, riskhanteringen, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Vid sammanträde i Revisionsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till den verkställande ledningen och till anställda som har det övergripande ansvaret för någon av bolagets kontrollfunktioner, inför styrelsens beslut härom. Vid sammanträde i Ersättningsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Bolaget har en väl organiserad intern

kontroll genom Internrevision, Riskkontroll och Compliance. Dessa organ rapporterar regelbundet till styrelsen.

Styrelsearbete under 2016

Tabellen nedan visar antalet möten som hållits under räkenskapsåret 2016, liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

Styrelsesammanträdena under 2016 har bland annat behandlat följande större punkter: bokslut 2015, delårsbokslut, externrevisionsrapport för år 2015, rapportering från kontrollfunktioner, utvärdering av styrelsearbetet, policies, riktlinjer och instruktioner, strategisk plan 2017 - 2021 samt budget och affärsplan 2017.

Styrelsen har under räkenskapsåret 2016 genomfört 8 sammanträden.

Styrelsens närvaro:

Namn	Närvaro antal möten
Otto Ramel	8
Ingemar Månsson	8
Anna Kleine	7
Åsa Odell	8
Ulrika Nilsson	7
Johnny Petré	7
Susanne Petersson (vd)	8
Anders Östryd	7
Alexandra Spiropoulos*	6
Björn Lindfors*	5
Stefan Nilsson**	2
Eva Dahlgren**	2

* = i styrelsen fr.o.m. 16 mars 2016

** = i styrelsen t.o.m. 16 mars 2016

Verkställande direktören

Den verkställande direktören ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Länsförsäkringar Skåne. En skriftlig instruktion fastställer ansvarsfördelning mellan styrelse och vd. Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten. Vd ingår i styrelsen som ledamot.

Centrala funktioner Internrevision

Internrevision är en oberoende granskningsfunktion som utgör styrelsens stöd i utvärdering av företagsstyrningssystemet. Internrevision ska genom granskning och rådgivning utvärdera om och kvalitetssäkra att verksamhetens övergripande interna styrning och kontrollsystem bedrivs på ett effektivt sätt, att den samlade rapporteringen till styrelsen ger en rättvisande korrekt och heltäckande bild av verksamheten, att verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk samt att styrelsens beslut och intentioner efterlevs.

Compliance

Compliance har en stödjande och kontrollerande roll i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Funktionen ska identifiera och informera om bland annat risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad, biträda vid utformning av interna regler, följa upp regelefterlevnaden och säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler. Rapportering sker regelbundet till vd och styrelse.

Riskkontroll

Riskkontroll ansvarar för oberoende riskkontroll och ska utgöra ett stöd för vd, ledning och operativa enheter att fullgöra sitt ansvar för att bedriva verksamheten med god riskkontroll. Riskkontroll ansvarar även för oberoende riskkontroll av finansförvaltningens verksamhet. Riskkontroll rapporterar regelbundet till styrelse och vd.

Aktuarie

Aktuariefunktionen skall samordna och bidra till kvalitet vid beräkning av bolagets försäkringstekniska avsättningar. I samband med årsredovisning rapporterar aktuarien till vd och styrelse att de försäkringstekniska avsättningarna uppfyller gällande regelverk.

Avvikelser från svensk kod

Länsförsäkringar Skåne avviker främst från kodens bestämmelser på följande punkter:

Enligt koden ska granskning ske av delårsrapporter. Revisorerna granskar inte bolagets delårsrapport. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och syftet är att begränsa kostnaderna för bolaget.

Enligt koden ska inte styrelseledamot utses för längre tid än till slutet av nästa ordinarie bolagsstämma. Mandattiden för de stämموvalda ledamöterna uppgår till tre år. Skälet till avvikelserna från kodens

bestämmelser är att få bättre kontinuitet i styrelsearbetet och att ge nyvald styrelseledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet.

Fullmäktiges deltagande på bolagsstämman förutsätter fysisk närvaro. Bestämmelser om kallelse till bolagsstämman på bolagets hemsida tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till att fullmäktige utgör en begränsad krets och då möjligheten att delta genom ombud enligt lag inte får förekomma saknas skäl att tillämpa kodens bestämmelser om kallelse till bolagsstämma eller publicering av uppgifter inför stämman på bolagets hemsida.

Enligt koden ska revisorernas utvärdering av ersättningssystem som är lagstadgad för aktiemarknadsbolagen publiceras på hemsida inför stämman. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och syftet är att begränsa kostnaderna för bolaget.

Styrelsens rapport avseende intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen 2016

Denna rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen är en del av denna bolagsstyrningsrapport. Den har inte granskats av bolagets revisorer. Rapporten beskriver hur den interna kontrollen är organiserad utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar. Styrelsen ansvarar för riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. I detta ansvar ingår att upprätta ett effektivt system för riskhantering och intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policies, riktlinjer och instruktioner.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ som styrelsen och vd inrättat. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelsen, vd och ledningen kommunicerar och verkar utifrån i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolaget styrs med hjälp av gemensamma processer, där riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att identifierade risker hanteras i enlighet med fastställda styrdokument.

I syfte att identifiera processer för materiella fel i den finansiella rapporteringen, genomförs riskanalys. Med utgångspunkt från riskanalysen kartläggs processer och kontrollaktiviteter förknippade med nyckelrisker. De risker, som är förenade med den verksamhet som bedrivs i koncernens skilda delar, hanteras inom den del av koncernen där de uppkommer.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen, innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna ska publiceras på bolagets intranät. Varje chef ska se till att styrdokumenterna kommuniceras till underställd personal.

2016 i siffror

Förvaltningsberättelse 2016

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Skåne, ömsesidigt bolag, avger härmed årsredovisning för 2016, bolagets 180:e verksamhetsår.

Verksamheten

Länsförsäkringar Skåne, vars verksamhetsområde utgörs av tidigare Malmöhus län samt kommunerna Båstad, Klippan, Perstorp, Simrishamn, Tomelilla, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga i tidigare Kristianstads län, erbjuder privatpersoner, lantbrukare och företag ett fullsortiment av skade- och personförsäkringar samt finansiella tjänster. Bolaget är marknadsledande på ett flertal områden.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Bank samt djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring. Samtliga dessa bolag ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag. För de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Skåne ansvaret för kundrelationerna.

Ägarförhållanden

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag med verksamhet i Skåne län. Det är bolagets sakförsäkringskunder som är ägare till bolaget. Dessa har inflytande på verksamheten och väljer de 50 fullmäktigeledamöter som företräder dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse, som under året har bestått av 8 ledamöter, inklusive vd. Därtill ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Organisationen

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag och förenar det lokala bolagets fördelar med det stora bolagets resurser. Tillsammans med 22 andra länsförsäkringsbolag täcker länsförsäk-

ringsgruppen hela Sverige. Länsförsäkringar Skåne äger tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag Länsförsäkringar AB (LFAB), där länsförsäkringsgruppen har sin gemensamma utvecklings- och serviceorganisation samt produktbolag för bland annat djur- och livförsäkring, fondförvaltning och banktjänster.

Länsförsäkringar Skåne deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Återförsäkringsgruppen inom Länsförsäkringar AB hanterar all sakåterförsäkring för länsförsäkringsgruppen genom intern och extern återförsäkring.

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Skåne och dotterbolagen Länschem AB och LFant AB samt de fastighetsförvaltande dotterbolagen AB Sundstorget, Bjäre Förvaltning i Ängelholm AB och Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB.

Väsentliga händelser under året

Under 2016 har Länsförsäkringar Skåne haft god tillväxt inom sakförsäkringar. I synnerhet privatsegmentet har vuxit kraftigt inom såväl boende som motorförsäkringar.

Länsförsäkringar Bank är särskilt framgångsrik i de digitala kanalerna och en bekräftelse på detta är att banken fått pris för bästa mobilapp. Återigen fick Länsförsäkringar Bank utmärkelsen årets bank då banken har landets mest nöjda privatkunder. Det visade en undersökning från Svenskt Kvalitetsindex. Banken fortsätter att ta marknadsandelar och bolaget uppnådde en tillväxt på drygt 12 % under året.

Nya kundmötesplatser invigdes under året. En på Anna Linds plats i Malmö, en i Hyllie i Malmö och en på Sundstorget i Helsingborg. Vi hade även invigning av vårt nya kontor då vi flyttade in i nyrenoverade lokaler i Gängtappen i Malmö.

För att möta den allt snabbare digitala utvecklingen beslutade styrelsen att starta ett innovationsbolag. Bolaget LFant AB bildades i november 2016. Genom ett innovationsbolag får vi bättre möjligheter att möta de utmaningar som finns idag i form av marknadens snabba förändringstakt samt kundernas ändrade behov.

Bolaget har moderniserat fullmäktigevalet under 2016 och var första gången som försäkringstagarna (delägarna) kunde genomföra valet digitalt. Det övergripande syftet var att öka delägarinvolveringen och därigenom få fullmäktige att på ett bättre sätt spegla delägarna i bolaget. Totalt inkom 3 128 röster vilket var betydligt över förväntningarna.

Under året har återbäring/ägarutdelningen genomförts, och sammanlagt har 180 Mkr betalats tillbaka till ägarna/kunderna. Dessutom har det genomförts ett stort antal olika aktiviteter för att marknadsföra ägarutdelningen.

Förväntad utveckling för 2017

Enligt bolagets målsättning bör sakförsäkringsrörelsen ge en marginal på minst 5 % av premieintäkten. Detta kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir normal under året. Avkastningen på bolagets placeringstillgångar har prognostiserats till cirka 5 % för år 2017.

Regelverk - Solvens II

Den 1 januari 2016 infördes Solvens II i Sverige genom att ett EU-direktiv införlivades i svensk lagstiftning. Direktivet kompletteras även av direktverkande EU-förordningar, föreskrifter från Finansinspektionen och andra riktlinjer. Solvens II är ett nytt regelverk för intern styrning, riskhantering och solvenskapitalkrav.

Länsförsäkringar Skåne har sedan flera

år arbetat med att anpassa sig till Solvens II-regelverket. Utöver att säkerställa regelefterlevande har förberedelsearbetet även utförts i syfte att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt vid tillämpningen av de nya reglerna. Utveckling av styrning, hantering och kontroll av risker har bidragit till att effektivisera arbetsprocesser och skapat bättre verktyg så att bättre avvägningar mellan risk och möjligheter till god avkastning kan uppnås.

Hållbarhet

Hållbarhet, även kallat CSR, handlar om att företag skall ta ansvar för hur de påverkar omvärlden, ur såväl ett ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv. För Länsförsäkringar Skåne är hållbarhetsfrågan inget nytt – vårt samhällsansvar kommer sig naturligt av att vi är kundägda. Sedan starten har samhällsengagemang och trygghet för våra kunder varit en av våra grundpelare. På senare tid har andra frågor, som till exempel vårt ansvar och engagemang för miljö kommit till.

Länsförsäkringar Skåne är sedan september 2003 miljöcertifierat enligt ISO 14001. Certifieringen innebär bland annat att bolaget har etablerat ett strukturerat och uthålligt sätt att arbeta med miljöfrågorna, integrerat i den löpande verksamheten.

Länsförsäkringar Skånes miljöarbete bedrivs inom flera områden med konkreta och mätbara mål inom dessa. Vi tar ansvar för miljön genom att vi ständigt arbetar för att förstärka vår positiva miljöpåverkan. Fokus för vårt miljöarbete är vår möjlighet att öka riskmedvetenheten och att verka för att minska skadekänsligheten. Varje skada som inträffar medför på olika sätt en miljöbelastning. För att minska antalet inträffade skador genomför vi därför riktade skadeförebyggande aktiviteter för våra kunder.

Bolaget har beslutat följa Svensk försäkrings rekommendation att redovisa aktieportföljens koldioxidavtryck.

Det som samlar vårt hållbarhetsarbete är kunskap och kompetens. Vi delar med oss av vår och andras kunskap för att förebygga skador och skapa finansiell trygghet.

Risker och riskhantering

Länsförsäkringar Skånes verksamhet är förenad med risktagande vilket medför att företaget ska ha ett ändamålsenligt system för riskhantering och regelefterlevnad. Systemet är för att vara effektivt väl integrerat med företagsstyrningen och innehåller metoder för intern styrning och kontroll. Hanteringen av risk är en naturlig del i företagets dagliga verksamhet och skapar

förutsättningar för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna. I not 2 beskrivs bolagets risker och riskhantering närmare.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING Affärsvolym

Den totala volymen av såväl egen sakförsäkringsaffär som gemensam affär fördelar sig enligt nedan.

Premieinkomst		
Belopp i Mkr	2016	2015
Privat	565	533
Fastighet och företag	368	362
Lantbruk	151	149
Olycksfall	81	72
Motor		
- kasko	610	556
- trafik	381	358
Mottagen återförsäkring	118	100
Summa egen affär	2 274	2 130
Gemensam affär	1 180	1 135
Summa egen och gemensam affär	3 454	3 265
Bank		
- inlåning	7 054	6 073
- utlåning	20 098	18 070
Fond (marknadsvärde)	997	868

Premieinkomsten före avgiven återförsäkring uppgick till 2 273,6 (2 129,6) Mkr. Antalsmässigt ökade försäkringsstocken med ca 18 800 försäkringar.

Resultat och ställning

Bolagets sakförsäkringsrörelse har ytterligare stärkt sin marknadsposition i Skåne. Premieintäkten har ökat med 147,7 Mkr till 2 059,5 Mkr, och det är framförallt privatsegmentet som har haft en stark tillväxt under året.

Koncernens resultat före skatt uppgick till 711,4 (434,6) Mkr och resultat efter skatt uppgick till 594,2 (303,6) Mkr.

Årets resultat i moderbolaget före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 673,4 (402,0) Mkr och resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 452,4 (275,1) Mkr.

Det försäkringstekniska resultatet i moderbolaget uppgick till 74,9 (50,2) Mkr.

Skadefall/Driftskostnader

Kostnaden för försäkringsersättningar för egen räkning uppgår till 1 704,0 (1 456,8) Mkr. Antalet storskador (överstigande 0,3 Mkr) var 245 (237) stycken till en skadekostnad av 288,1 (354,7) Mkr.

Skadefrekvensen i motorfordonsförsäkring uppgår till 337 (304) skador per 1 000 försäkringar, medan frekvensen för övriga branscher uppgår till 187 (184) per 1 000 försäkringar.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oregrerade skador för egen räkning resulterade i ett resultat på -4,9 (99,2) Mkr. Driftskostnadsprocenten i försäkringsrörelsen ökade till 16,0 % jämfört med 15,5 % föregående år.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet på koncernens placerings-tillgångar (exkl depåer hos företag som avgivit återförsäkring) uppgick vid verksamhetsårets slut till 8 988 (8 571) Mkr enligt följande struktur:

Placeringsstruktur		
Belopp i Mkr	2016	2015
Fastigheter	394	356
Aktier och andelar	4 497	3 996
Länsförsäkringar AB	2 055	1 833
Obligationer och räntebärande papper	1 579	1 615
Likvida medel	463	771
Summa placeringstillgångar	8 988	8 571

Den totala avkastningen på koncernens placeringar uppgick till 740,0 (476,2) Mkr eller 8,9 (5,8)%, medan direktavkastningen uppgick till 130,4 (138,1) Mkr.

I syfte att öka diversifieringen, beslutade styrelsen i december 2015 att investera i ett fastighetsbolag inom det egna verksamhetsområdet med huvudsaklig inriktning mot bostadsförvaltning.

Personal

Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare, samt beträffande övrig personal- och löneredovisning hänvisas till not 37.

Förslag till disposition av resultatet

Styrelsen föreslår bolagsstämman besluta att årets resultat 452 364 tkr jämte balanserade vinstmedel 2 069 888 tkr, totalt 2 522 252 tkr balanseras i ny räkning.

Resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet under räkenskapsåret och ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med därtill hörande noter.

5-års översikt koncernen

Belopp i Mkr	2016	2015	2014	2013	2012
Premieintäkt f.e.r.	2 059,5	1 911,8	1 847,8	1 713,8	1 624,7
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	62,5	69,8	64,3	57,1	54,0
Försäkringsersättningar f.e.r.	-1 704,0	-1 456,8	-1 541,7	-1 504,8	-1 391,4
Driftskostnader f.e.r.	-330,1	-296,2	-268,2	-262,6	-264,2
Övriga tekniska kostnader	-13,0	-3,9	-9,2	-	-
Tekniskt resultat i förs.rörelsen före återbäring/ägarutdelning	74,9	224,7	93,0	3,5	23,1
Återbäring	-	-180,0	-	2,8	6,0
Tekniskt resultat i förs.rörelsen efter återbäring/ägarutdelning	74,9	44,7	93,0	6,3	29,1
Finansrörelsens återstående kapitalavkastning	635,2	391,7	515,1	524,8	385,3
Övriga intäkter och kostnader	1,2	-1,8	-28,7	-48,4	-31,3
Resultat före skatt	711,3	434,6	579,4	482,7	383,1
Årets resultat	594,2	303,6	455,2	377,8	395,3

Ekonomisk ställning

Placeringsstillgångar verkligt värde	8 987,9	8 571,5	7 681,1	6 371,0	5 536,8
Premieinkomst f.e.r.	2 116,0	1 980,3	1 902,2	1 741,6	1 666,9
Försäkr.tekn. avsättningar f.e.r.	4 032,6	4 011,2	3 920,9	3 029,4	2 717,8

Konsolideringskapital

Beskattat eget kapital	4 496,4	3 892,7	3 434,4	2 979,2	2 601,4
Uppskjutet skatt	950,1	843,6	845,1	727,2	624,7
S:a konsolideringskapital	5 446,5	4 736,3	4 279,5	3 706,4	3 226,1

Konsolideringsgrad %	257,4	239,2	225,0	212,8	193,5
Justerad soliditet %*	42,1	37,6	35,5	36,7	36,8
Kapitalbas**	5 602,9	4 622,7	4 192,9	3 687,6	3 207,8
Minimikapitalkrav (MCR)***	643,7	-	-	-	-
Solvenskapitalkrav (SCR)***	2 574,9	-	-	-	-
Erforderlig solvensmarginal****	-	386,3	406,7	338,3	320,6

Nyckeltal för försäkringsrörelsen

Skadeprocent f.e.r.	82,7%	76,2%	83,4%	87,8%	85,6%
Driftskostnadsprocent f.e.r.	16,0%	15,5%	14,5%	15,3%	16,3%
Totalkostnadsprocent f.e.r.	98,7%	91,7%	97,9%	103,1%	101,9%

Nyckeltal för direkt försäkring*****

Skadeprocent brutto	71,9%	86,8%	81,5%	93,0%	91,8%
Driftskostnadsprocent brutto	15,6%	14,8%	13,7%	13,9%	15,2%
Totalkostnadsprocent brutto	87,5%	101,6%	95,2%	106,9%	107,0%

Nyckeltal för kapitalförvaltning

Direktavkastning %	1,6	1,8	2,0	2,3	2,7
Totalavkastning %	8,9	5,8	9,1	10,6	8,6

* Beskattat eget kapital inklusive övervärden i tillgångar plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, i förhållande till balansslutningen.

** Auser moderbolagets kapitalbas med beaktandet av övervärden i dotterbolags placeringstillgångar.

Fr o m 2016-12-31 är kapitalbasen enligt Solvens II och allt kapital är primärkapital.

*** Redovisas och beräknas fr o m 2016-12-31 enligt Solvens II-reglerna.

**** Redovisas inte från 2016-12-31.

***** Auser moderbolaget.

Resultaträkning koncernen

Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter för egen räkning (f.e.r)			
Premieinkomst	3	2 273 565	2 129 647
Premier för avgiven återförsäkring		-157 558	-149 389
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	-56 494	-68 493
		2 059 513	1 911 765
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	62 532	69 762
Försäkringsersättningar f.e.r.			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>	5		
Före avgiven återförsäkring		-1 756 525	-1 786 131
Återförsäkrarens andel		162 657	291 719
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>	5		
Före avgiven återförsäkring		136 815	14 665
Återförsäkrarens andel		-246 954	22 904
		-1 704 007	-1 456 843
Driftskostnader f.e.r.	6, 37, 38	-330 111	-296 157
Övriga tekniska kostnader	7	-13 029	-3 870
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat före återbäring		74 898	224 657
Återbäring/Ägarutdelning		-	-180 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat efter återbäring		74 898	44 657

ICKE TEKNISK REDOVISNING

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		74 898	44 657
Kapitalavkastning, intäkter	8, 12	179 869	457 080
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 12	560 126	76 849
Kapitalavkastning, kostnader	10, 12	-42 241	-14 666
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11, 12	-	-57 770
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-62 532	-69 762
Övriga intäkter	6, 13	250 821	239 044
Övriga kostnader	6, 13	-246 468	-240 530
Dotterbolagens rörelseresultat	14	-3 106	-306
Resultat före skatt		711 367	434 596

Skatt på årets resultat	15	-117 180	-131 005
Årets resultat		594 187	303 591

Belopp i tkr	2016	2015
Rapport över totalresultatet för koncernen		
Årets resultat	594 187	303 591
Övrigt totalresultat		
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat inkl. skatt	-	-
Omvärdering av rörelsefastigheter	-	25 457
Årets övriga totalresultat	-	25 457

ÅRETS TOTALRESULTAT	594 187	329 048
----------------------------	----------------	----------------

Balansräkning koncernen			
Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	16	393 562	356 459
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	18, 19, 20		
Aktier och andelar		6 551 636	5 829 274
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		1 554 268	1 590 059
Övriga lån		25 000	25 000
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		962	726
		8 525 428	7 801 518
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	26	694 441	941 395
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	21	625 714	583 891
Fordringar avseende återförsäkring		60 681	34 693
Övriga fordringar		41 525	72 266
		727 920	690 850
Andra tillgångar			
Övriga materiella tillgångar	22	53 192	16 153
Aktuell skattefordran	29	64 710	-
Likvida medel		463 418	770 717
		581 320	786 870
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	36 000	27 000
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		112 520	103 553
		148 520	130 553
SUMMA TILLGÅNGAR		10 677 629	10 351 186
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Övrigt eget kapital		1 833 861	1 729 341
Balanserad vinst		2 068 302	1 859 786
Årets resultat		594 187	303 591
	24	4 496 350	3 892 718
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	936 701	880 206
Oreglerade skador	26	3 783 481	3 892 349
Återbäring och rabatter	27	6 829	180 000
		4 727 011	4 952 555
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	28	1 272	8 054
Aktuell skatteskuld	29	-	164 419
Uppskjuten skatteskuld	29	950 090	843 619
Övriga avsättningar	30	561	722
		951 923	1 016 814
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	31	360 500	351 538
Skulder avseende återförsäkring		21 777	14 032
Övriga skulder		51 203	49 750
		433 480	415 320
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	68 865	73 779
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 677 629	10 351 186

Upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 33 och 34.

Resultaträkning moderbolaget			
Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter för egen räkning (f.e.r)			
Premieinkomst	3	2 273 565	2 129 647
Premier för avgiven återförsäkring		-157 558	-149 389
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	-56 494	-68 493
		2 059 513	1 911 765
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen			
	4	62 532	69 762
Försäkringsersättningar f.e.r.			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-1 756 525	-1 786 131
Återförsäkrars andel		162 657	291 719
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>	5		
Före avgiven återförsäkring		136 815	14 665
Återförsäkrars andel		-246 954	22 904
		-1 704 007	-1 456 843
Driftskostnader f.e.r.			
	6, 37, 38	-330 111	-290 627
Övriga tekniska kostnader			
	7	-13 029	-3 870
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat före återbäring			
		74 898	230 187
Återbäring/Ågarutdelning			
		-	-180 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat efter återbäring			
		74 898	50 187
ICKE TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		74 898	50 187
Kapitalavkastning, intäkter	8, 12	179 869	457 080
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 12	518 800	38 412
Kapitalavkastning, kostnader	10, 12	-41 962	-14 666
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11, 12	-	-57 770
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-62 532	-69 762
Övriga intäkter	6, 13	250 821	239 044
Övriga kostnader	6, 13	-246 468	-240 530
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		673 426	401 995
Bokslutsdispositioner			
Förändring av säkerhetsreserven		-134 000	207 557
Förändring av periodiseringsfond		-	-200 750
Resultat före skatt		539 426	408 802
Skatt på årets resultat		15	-87 062
Årets resultat		452 364	275 117
Belopp i tkr		2016	2015
Rapport över totalresultatet för moderbolaget			
Årets resultat		452 364	275 117
Årets övriga totalresultat		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		452 364	275 117

Balansräkning moderbolaget			
Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	16	340 000	302 000
Aktier och andelar i koncernföretag	17	18 433	30 216
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	18, 19, 20		
Aktier och andelar		6 311 945	5 630 909
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		1 654 326	1 690 117
Övriga lån		66 650	61 240
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		962	726
		8 392 316	7 715 208
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	26	694 441	941 395
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	21	625 714	583 891
Fordringar avseende återförsäkring		60 681	34 693
Övriga fordringar		41 284	72 072
		727 679	690 656
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	22	53 185	16 141
Aktuell skattefordran	29	64 710	-
Kassa och bank		459 415	760 364
		577 310	776 505
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	36 000	27 000
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		112 509	103 435
		148 509	130 435
SUMMA TILLGÅNGAR		10 540 255	10 254 199

Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital		29 790	29 790
Reservfond		2 069 888	1 794 771
Balanserad vinst		452 364	275 117
Årets resultat		2 552 042	2 099 678
Obeskattade reserver			
Obeskattade reserver	24	50 667	50 667
Utjämningsfond		1 967 000	1 833 000
Säkerhetsreserv		295 250	295 250
Periodiseringsfond		2 312 917	2 178 917
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	936 701	880 206
Oreglerade skador	26	3 783 481	3 892 349
Återbäring och rabatter	27	6 829	180 000
		4 727 011	4 952 555
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelse	28	1 272	8 054
Aktuell skatteskuld	29	-	164 419
Uppskjuten skatteskuld	29	440 358	363 855
Övriga avsättningar	30	561	722
		442 191	537 050
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	31	360 500	351 538
Skulder avseende återförsäkring		21 777	14 032
Övriga skulder		55 094	46 768
		437 371	412 338
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	68 723	73 661
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 540 255	10 254 199

Upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 33 och 34.

Rapport över förändringar i eget kapital

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	Omvärderings reserv	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
KONCERNEN				
Ingående eget kapital 2015-01-01	8 970	2 970 234	455 168	3 434 372
Vinstdisposition 2014 års resultat		455 168	-455 168	-
Diskonteringsseffekt av trafik- samt sjuk och olycksfallsaffären		129 298	-	129 298
Periodens resultat			303 591	303 591
Ändrad uppskattning och bedömning av fastigheter	-8 970	34 427		25 457
Utgående eget kapital 2015-12-31	-	3 589 127	303 591	3 892 718
Ingående eget kapital 2016-01-01	-	3 589 127	303 591	3 892 718
Vinstdisposition 2015 års resultat		303 591	-303 591	-
Nedskrivning aktier i dotterbolag		9 445		9 445
Periodens resultat tillika totalresultat			594 187	594 187
Utgående eget kapital 2016-12-31	-	3 902 163	594 187	4 496 350
MODERBOLAGET				
Belopp i tkr	BUNDET KAPITAL		FRITT KAPITAL	
	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2015-01-01	29 790	1 409 630	255 843	1 695 263
Vinstdisposition 2014 års resultat		255 843	-255 843	-
Diskonteringsseffekt av trafik- samt sjuk och olycksfallsaffären		129 298		129 298
Årets resultat tillika totalresultat			275 117	275 117
Utgående eget kapital 2015-12-31	29 790	1 794 771	275 117	2 099 678
Ingående eget kapital 2016-01-01	29 790	1 794 771	275 117	2 099 678
Vinstdisposition 2015 års resultat		275 117	-275 117	-
Årets resultat tillika totalresultat			452 364	452 364
Utgående eget kapital 2016-12-31	29 790	2 069 888	452 364	2 552 042

Kassaflödesanalys (direkt metod)

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	jan-dec 2016	jan-dec 2015	jan-dec 2016	jan-dec 2015
Premiebetalningar, efter avgiven återförsäkring	2 090 891	1 961 853	2 090 891	1 961 853
Skadeutbetalningar, efter avgiven återförsäkring	-1 600 914	-1 355 525	-1 600 914	-1 355 525
Utbetalning av driftskostnader	-392 095	-311 744	-379 984	-310 533
Övriga in- och utbetalningar	-200 627	105 057	-206 377	96 020
Betald Skatt	-208 051	-70 997	-208 051	-70 828
Kassaflöde från löpande verksamheten	-310 796	328 644	-304 435	320 987
Investeringsverksamheten				
Förvärv av:				
aktier och andelar	-2 757 267	-1 929 096	-2 757 267	-1 929 096
obligationer och andra räntebärande papper	-939 367	-1 135 224	-939 367	-1 135 224
Avyttring av:				
aktier och andelar	2 593 569	1 094 628	2 593 569	1 094 628
obligationer och andra räntebärande papper	978 859	1 626 964	978 859	1 626 964
Räntebetalningar	31 805	53 360	31 794	53 349
Erhållna utdelningar	95 898	76 386	95 898	76 386
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3 497	-212 982	3 486	-212 993
Årets kassaflöde	-307 299	115 662	-300 949	107 994
Likvida medel vid årets början	770 717	655 055	760 364	652 370
Likvida medel vid årets slut	463 418	770 717	459 415	760 364
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:				
Kassa och bank	461 548	768 693	459 415	760 364
Kortfristiga placeringar, jämförda med likvida medel	1 870	2 024	-	-
	463 418	770 717	459 415	760 364

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen

Belopp i tkr	TOTALT 2016	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återförsäkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat								
Premieintäkter f.e.r. Not A, C	2 059 513	75 438	525 650	429 938	583 257	327 218	1 941 501	118 012
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	62 532	3 421	-	-	-	37 217	40 638	21 894
Försäkringsersättningar f.e.r. Not B, C	-1 704 007	-91 532	-452 682	-253 876	-459 419	-336 813	-1 594 322	-109 685
Driftskostnader f.e.r. Not C	-330 111	-10 296	-77 852	-102 649	-84 641	-53 872	-329 310	-801
Övriga tekniska kostnader	-13 029	-	-	-	-	-13 029	-13 029	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring/ägarutdelning	74 898	-22 969	-4 884	73 413	39 197	-39 279	45 478	29 420
Återbäring/ägarutdelning	-	-	-	-	-	-	-	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring/ägarutdelning	74 898	-22 969	-4 884	73 413	39 197	-39 279	45 478	29 420
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2015 före återbäring/ägarutdelning	230 187	245	-2 515	70 997	72 162	48 716	189 605	40 582
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	147 049	-22 810	69 638	94 745	-4 499	9 975	147 049	-
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	936 701	37 740	254 328	187 480	276 768	175 892	932 208	4 493
Avsättning för oreglerade skador	3 783 481	298 516	235 850	274 333	84 821	1 767 951	2 661 471	1 122 010
Avsättning för återbäring/ägarutdelning	6 829	259	1 908	1 701	1 799	1 162	6 829	-
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	4 727 011	336 515	492 086	463 514	363 388	1 945 005	3 600 508	1 126 503
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	-694 441	-4 818	-18 100	-44 984	-743	-625 796	-694 441	-

Noter till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen

Belopp i tkr	TOTALT 2016	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återförsäkring	
Not A									
Premieintäkter f.e.r.									
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	2 273 565	81 094	564 959	519 072	610 368	380 492	2 155 985	117 580	
Premier för avgiven återförsäkring	-157 558	-2 531	-25 412	-82 664	-3 960	-42 991	-157 558	-	
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-56 494	-3 125	-13 897	-6 470	-23 151	-10 283	-56 926	432	
	2 059 513	75 438	525 650	429 938	583 257	327 218	1 941 501	118 012	
Not B									
Försäkringsersättningar f.e.r.									
Utbetalda försäkringsersättningar									
Före avgiven återförsäkring	-1 756 525	-51 289	-505 668	-395 918	-461 780	-274 175	-1 688 830	-67 695	
Återförsäkrarens andel	162 657	-	18 625	105 354	4 551	34 127	162 657	-	
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.									
Före avgiven återförsäkring	136 815	-37 973	72 761	194 725	-1 292	-49 416	178 805	-41 990	
Återförsäkrarens andel	-246 954	-2 270	-38 400	-158 037	-898	-47 349	-246 954	-	
	-1 704 007	-91 532	-452 682	-253 876	-459 419	-336 813	-1 594 322	-109 685	
Not C									
Avgiven Återförsäkring									
Premier	-157 558	-2 531	-25 412	-82 664	-3 960	-42 991	-157 558	-	
Skador	-84 297	-2 270	-19 775	-52 683	3 653	-13 222	-84 297	-	
Driftskostnader	-1 381	-19	-239	-658	-39	-426	-1 381	-	
	-243 236	-4 820	-45 426	-136 005	-346	-56 639	-243 236	-	
Belopp i tkr	TOTALT 2016	Sjuk & olycksfall	Motorfordon ansvar mot tredje man	Motorfordon övr. kl.	Brand & annan egendomskada	Allmän ansvarighet	Rätts-skydd	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återförsäkring
Not D									
Kostnader och intäkter per försäkringsklass									
Premieinkomst, brutto	2 273 565	142 964	380 492	610 368	908 553	49 619	63 989	2 155 985	117 580
Premieintäkt, brutto	2 217 071	138 355	370 209	587 217	891 696	48 877	62 705	2 099 059	118 012
Försäkringsersättningar, brutto	-1 619 710	-134 796	-323 591	-463 072	-537 381	-22 327	-28 858	-1 510 025	-109 685
Driftskostnader, brutto	-328 730	-18 961	-53 446	-84 602	-151 570	-9 148	-10 202	-327 929	-801
Resultat av avgiven återförsäkring	-243 236	-4 821	-56 639	-346	-181 430	-	-	-243 236	-
Skadeprocent brutto	73%	97%	87%	79%	60%	46%	46%	72%	93%

Noter till finansiella rapporter

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2016 och avges per 31 december 2016. Den avser Länsförsäkringar Skåne, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Helsingborg. Adressen till huvudkontoret är Södergatan 15, Helsingborg och organisationsnummer är 543001-0685. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 15 februari 2017. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på stämman den 15 mars 2017. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Not 1	Redovisningsprinciper

Koncernens redovisningsprinciper

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) så som de har antagits av EU. Därutöver tillämpas lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:12. Koncernen följer Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget upprättar sin redovisning enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:12. Bolaget tillämpar även RFR 2 Redovisning för juridiska personer utgivna av Rådet för finansiell rapportering. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS så långt det är möjligt inom ramen för lagar och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

Förutsättningar och bedömningar

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Transaktioner i utländsk valuta räknas om till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår. Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisningen och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Ändrade redovisningsprinciper

Länsförsäkringar Skåne har inte gjort några ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2016 och därför har det inte haft någon effekt på koncernens redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som förväntas att få effekt på företagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka företagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten.

Tillämpade principer för poster i moderbolagets resultat- och balansräkning

Premieinkomst/premieintäkt

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till "Avsättning för ej intjänade premier".

Kapitalaukastning överförd från finansrörelsen

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det Icke tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs över från kapitalförvaltningsresultatet till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på nettot av försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar. Se även not 4.

Försäkringsersättningar

I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, förändringar i avsättningar för oreglerade skador samt kostnader för skadereglering.

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, skaderegleringskostnader och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Under Icke tekniskt resultat redovisas kapitalavkastningens driftskostnader. I övriga intäkter och kostnader redovisas den gemensamma livförsäkringsaffären, gemensamma bank- och fondtjänster och Agria.

Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att förmedla trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift av ägare till oförsäkrade fordon. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett ansvar att finansiera detta nettounderskott. Se not 7.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som premiebestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och redovisar därför i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande UFR 10, som bedömts vara tillämplig även för företagets pensionsplan. Bolaget har från och med 2008 två olika pensionsplaner i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Förmånsbestämd plan för alla födda

1971 och tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare. Utöver detta gör bolaget avsättning för pensioner utöver tryggandelagens regler för de anställda som omfattas av den så kallade "62-års regeln". Se not 28.

Avgiven återförsäkring

Som premie redovisas den periodiserade premien för ingångna återförsäkringsavtal. Återförsäkrarnas andel i skador redovisas under försäkringersättningar.

Kapitalförvaltningens resultat

Resultatet från kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat och fördelas på direktavkastning och värdeförändringar uppkomna från marknadsmässiga kursfluktuationer samt förvaltningskostnader.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt och redovisas i resultaträkningen. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutande eller i praktiken beslutande per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder per balansdagen.

Byggnader och Mark

Fastigheterna definieras som förvaltningsfastigheter. Samtliga fastigheter är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen. Då värderingen sker till verkligt värde, sker ingen avskrivning på fastigheterna.

Fastigheterna har värderats per den 31 december 2016. Marknadsvärdet har bedömts med stöd av en ortsprismetod och en nuvärdemetod. Ortsprismetoden baseras i grunden på analyser av överlåtelser av lagfarna köp av vad som kan anses vara jämförbara fastigheter på en fri och öppen marknad. Nuvärdemetoden, som också kallas avkastningsmetoden, innebär ett studium av fastigheternas framtida driftnetton vilka ställs i relation till marknadens avkastningskrav för aktuell typ av fastighet.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras och leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger.

Tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavanden netto. Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Redovisning till verkligt värde sker via resultaträkningen.

Länsförsäkringar Skåne förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen ger en mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Skåne alltid att kategorisera sina finansiella instrument såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, utgörs i balansräkningen av fastigheter, aktier och räntebärande placeringar.

Klassificeringen av instrumenten görs i tre nivåer. Hur och vilka upplysningar som finns om instrumentet är avgörande för vilken nivå det indelas i.

Resultatet av dessa upplysningskrav redovisas i not 20.

Nivå 1 består av finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad. Då Länsförsäkringar Skåne inte har tillgång till systemstöd för att värdera enligt senaste köpkurs har bolaget i likhet med tidigare värderat noterade finansiella instrument till senast betalkurs. Denna avvikelse bedöms inte påverka värderingen av noterade finansiella instrument i någon materiell omfattning. Vad gäller transaktionskostnaderna medräknas dessa i anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde fördelat på upplupet anskaffningsvärde och värdeförändring. Vid värdering till verkligt värde används på marknaden noterade köp/säljkurser.

Nivå 2 visar bl.a. bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB. Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

Nivå 3, onoterade tillgångar vars värde fastställs genom att använda olika värderingstekniker, som exempelvis genomförda transaktioner och anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar har värderats till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Dessa baseras på den historiska anskaffningskostnaden och bedömd ekonomisk livslängd. Avskrivningstiden som används är 3-10 år.

Kassa och bank

Kassa och bank består av, förutom mindre kassabelopp, banktillgodohavande i försäkringsrörelsen och medel överförda till kapitalförvaltningen som inte investerats i placeringstillgångar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång ”förutbetalda anskaffningskostnader” och skrivs sedan av under en tolv månaders-period.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Även företagets avsättning för återbäring/ägarutdelning ingår i denna post. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen. Gällande diskonteringen för övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,60 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 1,00 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Skadelivräntor

Länsförsäkringar Skåne har sedan 2014-12-30 övertagit skadelivräntor och trafikaffär i avveckling från Länsförsäkringar Sak AB. Trafikskadere-server avges till en återförsäkringspool i Länsförsäkringar Sak AB (avgiven återförsäkring). Diskontering av skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %.

Ausättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om pre-

mienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Ausättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget (IBNR), inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Återbäring/ågarutdelning och rabatter

Utgörs av avsättningar för återbäring/ågarutdelning och rabatter till försäkringstagare.

Ausättning för andra risker och kostnader

Företagets pensioner och liknande förpliktelser har utöver kollektivavtalade tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, också i särskilda avtal utfäst sig till att vissa anställda kan avsluta sin anställning vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger. Se not 28.

Dotterbolag

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden i koncernen. Dotterbolagens finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. I moderbolaget redovisas dotterbolagen under Placeringsstillgångar (Aktier och andelar i koncernföretag). Värdet på dotterbolagens aktier motsvarar dotterbolagens substansvärde.

Koncernbidrag

Redovisning av koncernbidrag kan göras antingen enligt huvudregeln eller enligt alternativregeln. Länsförsäkringar Skåne redovisar enligt huvudregeln och innebär inga förändringar jämfört med tidigare regler i RFR 2, dvs erhållna koncernbidrag som moderbolag erhåller från dotterbolag redovisas som finansiell intäkt. Lämnade koncernbidrag från moderbolag till dotterbolag redovisas som ökning av andelar i koncernföretag. Lämnade och erhållna koncernbidrag som dotterbolag lämnar till moderbolag redovisas direkt mot eget kapital i dotterbolaget. Detta gäller även koncernbidrag som lämnas eller erhålls mellan systerföretag.

Skillnaden mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper

De ovan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter. Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inkl uppskjuten skatt. I koncernredovisningen delas dessa upp på uppskjuten skatt och eget kapital.

Not 2 Risker och riskhantering

Inledning

Att bedriva försäkrings- och bankverksamhet innebär ett risktagande. Kunskaper om risker är en kärnkompetens inom bank och försäkring. En alltmer komplex finansiell marknad och mer detaljerade regelverk ställer ökade krav på finansiella företags processer och styrning i allmänhet och deras riskhantering i synnerhet. Hantering och kontroll av risker är därför en naturlig del i bolagets dagliga verksamhet på alla nivåer för att underlätta verksamheten att nå uppsatta mål samt leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna.

Risker och riskhantering

Riskstrategin är en integrerad del i bolagets verksamhetsstyrning vilken, givet bolagets affärsstrategi, syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås. Risktagande är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål vilket innebär att risker inte nödvändigtvis behöver minimeras men ska styras medvetet så att inga onödiga risker tas eller på något sätt uppmuntras. Tydliga interna system för bevakning av riskrelaterade händelser samt en god intern kontrollmiljö bidrar till rätt nivå av risktagande.

Bolagets riskarbete utgår från den av styrelsen beslutade riskpolicyn som fastställer bolagets riskstrategi och övergripande risktolerans och riskkapit. Därutöver beslutar styrelsen om ytterligare styrdokument som exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltning samt instruktion för förmånsrättsregister. Den övergripande risktoleransen uttrycks som en lägsta nivå för bolagets kapitalkvot, dvs kapitalbasen i förhållande till det totala solvenskapitalkravet.

Organisation av riskarbetet

Syftet med bolagets organisation för riskarbete är att identifiera, bedöma och mäta samtliga risker som bolaget är exponerat för samt att ge styrelsen möjlighet att övervaka och styra riskerna. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att riskhanteringssystemet är effektivt.

Styrelsens arbete med riskhanteringssystemet bedrivs med stöd av de tre utskott styrelsen har utsett, finansutskottet, revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Utskotten bevakar och bereder frågor med anknytning till olika aspekterna av riskhanteringssystemet. De tre utskotten beskrivs övergripande i bolagsstyrningsrapporten. Övergripande frågor kring riskhanteringssystemet bereds av revisionsutskottet som svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Revisionsutskottet gör detta genom att ta del av information från och föra dialog med företagsledning, compliancefunktion och riskkontroll samt externa och interna revisorer.

Verksamheten äger riskerna, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker inom bolagets operativa funktioner. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att upprätthålla medvetenhet om och säkerställa efterlevnad av de interna reglerna avseende bolagets riskhanteringssystem.

Som stöd och för att övervaka verksamhetens hantering av riskerna finns kontrollfunktionerna Riskkontroll och Compliance, samt aktuariefunktionen.

Funktionen för Riskkontroll rapporterar kvartalsvis till styrelsen om hur bolagets samtliga risker utvecklas. Riskkontroll kontrollerar även att det finns en ändamålsenlig riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker. Riskkontroll är även stödjande och arbetar för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker.

Compliancefunktionen ansvar för att övervaka och kontrollera att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Compliancefunktionen ger även stöd och råd till verksamheten för att säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Aktuariefunktionen bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorn skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Revisionsutskottet har till uppgift att med utgångspunkt från bolagets riskbedömning, föreslå styrelsen, inriktning och omfattning för internrevisionens arbete.

Solvens II

Den 1 Januari 2016 infördes Solvens II i Sverige genom att ett EU-direktiv införlivades i svensk lagstiftning. Direktivet kompletteras även av direktverkande EU-förordningar, föreskrifter från Finansinspektionen och andra riktlinjer. Solvens II är ett nytt regelverk för intern styrning, riskhantering och solvenskapitalkrav. Länsförsäkringar Skåne hade sedan flera år arbetat med att anpassa sig till Solvens II-regelverket. Utöver att säkerställa regelefterlevande har förberedelsearbetet även utförts i syfte att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt vid tillämpningen av de nya reglerna. Utveckling av styrning, hantering och kontroll av risker har bidragit till att effektivisera arbetsprocesser och skapat bättre verktyg så att bättre avvägningar mellan risk och möjligheter till god avkastning kan uppnås.

Riskprofil

Följande karaktäriserar bolagets risktagande:

- Verksamheten riktar sig huvudsakligen till privatpersoner och små och medelstora företag, och har få stora engagemang som innebär risk mot stora företag.
- De risker som tas inom skadeförsäkring är väl balanserade och återförsäkras i relativt hög utsträckning med relativt låga självbehåll.
- För länsförsäkringsgruppens räkning sköts verksamhet avseende återförsäkring. Verksamheten medför betydande motpartsexponeringar brutto men bedöms inte medföra stora risker netto.
- Riskerna i de placeringstillgångar som bolaget förvaltar utgör merparten av bolagets risker.
- Utlåningen i den förmedlade bankverksamheten avser till största delen hushåll och till en mindre del lantbrukare och små företag. Risken för bolaget är begränsad till intjäningen till följd av erhållna provisioner. Förmedlad fondförsäkringsverksamhet innebär risk för ogynnsam utveckling av annullationer, återköp och flytt. Risken för bolaget är begränsad till ansvar under en bestämd tid till att återbetala erhållna provisioner.

Försäkringsrisker

De huvudsakliga riskerna är premierisker, reservrisker och katastrofrisker. Premierisken hänförs till prissättningen av försäkringsavtal och den

inneboende osäkerhet som är förenad med dessa avtal. Risken är att den beräknade premien inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna.

Reservrisken avser försäkringsavsättningarnas tillräcklighet och osäkerheten i dessa är att de är en uppskattning av framtida kostnader. Bolagets försäkringsrörelse innehåller riskmässigt ett väl balanserat bestånd, vilket skadeutfall och resultat under många år bekräftar. Riskerna är begränsade genom återförsäkring. Den högsta kostnad som drabbar bolaget vid skada på en enskild risk eller vid en händelse t ex storm, är 20 (20) Mkr. Utöver detta finns återförsäkringsskydd i det fall den sammanlagda skadekostnaden överstiger 90 % av premieintäkten. Livfallsrisk (långlevnadsrisk) i de skadelivräntor kopplade till trafikaffären utgör en begränsad andel av bolagets risker.

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala parametrar. Effekterna har vid förändring av respektive enskild parameter där övriga parametrar hålls konstanta.

Känslighetsanalys, teckningsrisk				
Belopp i Mkr	Inverkan på vinst före skatt		Inverkan på eget kapital	
	2016	2015	2016	2015
1 % förändring i totalkostnadsprocent	20,5	19,1	16,0	14,9
1 % förändring i premienivån	22,7	21,3	17,7	16,6
1 % förändring i skadeantal	15,2	15,7	11,6	12,2
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	15,8	14,9	12,3	11,6
Utgående övriga avsättningar	74,2	71,0	57,6	55,3

Nedan visas skador som har en avvecklingstid längre än ett år.

Skadekostnad före återförsäkringar avseende olycksfall- och trafikskador									
Belopp i Mkr									
Skadeår	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
Uppskattad skadekostnad	298,7	311,6	290,3	336,8	336,2	326,7	310,8	360,6	2 571,7
– I slutet av skadeåret	298,7	311,6	290,3	336,8	336,2	326,7	310,8	360,6	
– 1 år senare	286,1	313,9	317,9	344,3	337,4	297,2	321,7		
– 2 år senare	281,5	354,2	322,8	310,8	300,0	308,6			
– 3 år senare	287,5	349,4	321,3	291,8	301,6				
– 4 år senare	273,7	341,7	289,8	291,4					
– 5 år senare	271,9	307,8	274,2						
– 6 år senare	233,2	299,7							
– 7 år senare	229,6								
Nuvarande skattning av total skadekostnad	229,6	299,7	274,2	291,4	301,6	308,6	321,7	360,6	2 387,4
Totalt utbetalt	146,6	195,7	172,9	173,3	169,1	166,0	172,4	113,8	1 309,7
Summa kvarstående skadekostnad	83,0	104,0	101,3	118,2	132,5	142,6	149,3	246,8	1 077,7
Avsättning upptagen i balansräkningen	83,0	104,0	101,3	118,2	132,5	142,6	149,3	246,8	1 077,7
Avsättning avseende skadeår 2008 och tidigare									514,7
Total avsättning upptagen i balansräkningen									1 592,4

* Från och med 2015 är alla uppskattade skadekostnader diskonterade. För år 2008-2013 ingick ursprungligen TFF skador. Från och med föregående år har vi tagit bort dessa för tidigare årgångar.

Katastrofrisken avser risk för förluster till följd av extrema händelser. Bolaget är genom det interna riskutbytet, också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet inträder också då gruppens externa katastrofskydd är uttömt och är bolagets enskilt största risk.

Marknadsrisker

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och kreditspreadar påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Skånes del är det aktiekurs- och koncentrationsrisk som är de mest påtagliga riskerna, medan ränte-, spread- och valutariskerna är av mindre omfattning beroende på att endast en mindre del av tillgångarna är exponerade mot dessa risker. Marknadsriskerna begränsas genom bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen, som anger hur bolaget skall placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Denna revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen.

Månadsvis sker uppföljning av aktuell allokering och hur bolagets placeringstillgångar är placerade.

Marknadsrisker		
Belopp i Mkr	Inverkan på vinst före skatt	
	2016	2015
1 % förändring av räntenivån, nominella räntor*	38,5	53,2
10 % förändring av aktiekurser	631,2	563,1
10 % förändring av valutakurser mot SEK	119,7	45,2

* Omräknat värde för 2015. Från 2016, 1% av totala obligationer gånger duration i antal år.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolaget kontrollerar och minskar risken i aktieportföljen genom att sprida placeringarna på flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare för att på så sätt minska effekten av att en enskild förvaltare tar felaktiga beslut.

Valutarisker

Länsförsäkringar Skåne har exponering i utländsk valuta och bolagets placeringar uppgår till 1 197 (452) Mkr.

Ränterisker

Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsskuldväxlar, obligationer och certifikat. Större delen av ränteförvaltning är utlagt på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 2,5 (3,4) år och den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,0 (3,6) år.

Länsförsäkringar Skåne är exponerat för ränterisk genom risken för att marknadsvärdet på de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prisrisk ökar med tillgångens löptid.

Marknadsvärdet på bolagets räntebärande placeringstillgångar, d v s räntefonder, obligationer, förlagsbevis, statsskuldväxlar, certifikat och utlåning, utgjorde vid räkenskapsårets utgång 1.721 (1.751) Mkr.

Fastighetsrisk

Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Skånes del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att fastigheter endast utgör en mindre del 3,8 (3,6)% av bolagets tillgångar. Vid ett ökat direktavkastningskrav med 1 % för 2016 skulle fastigheternas totala värde minska med 40 (40) Mkr.

Kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk innebär risken för förluster från placeringstillgångarna eller andra motpartsåtaganden till följd av ökad kreditrisk. Bolaget har

merparten av placeringarna i värdepapper med hög kreditvärdighet. Kreditspreadrisken i denna del av verksamheten bedöms därför vara mycket små. Kreditexponeringar finns för räntebärande värdepapper och andra placeringar med liknande egenskaper. Maximala kreditriskexponeringar motsvaras av dessa finansiella instruments bokförda värde. Några säkerheter finns inte för de maximala kreditriskexponeringarna.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk definieras som risken för förluster till följd av att riskexponering inte är tillräckligt diversifierad. Koncentrationsrisk kan härröra från koncentrationer i såväl tillgångar såsom i skulder. Koncentrationsrisk i placeringstillgångarna motverkas primärt genom diversifiering av koncernens placeringstillgångar, genom beslut om högsta exponering per motpart i finansiella derivat, genom beslut om högsta exponering per återförsäringsgivare och genom fakultativ återförsäkring av enskilt mycket stora försäkrade risker. Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapportering om koncernens stora exponeringar och riskkoncentrationer.

Bolagets placeringstillgångar är väsentligen väl diversifierade och bolagets största koncentrationsrisk utgörs av aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB. En stor placeringstillgång per 2016-12-31 utgjordes av den fastighet i Helsingborg som bolaget nyttjar. Dess värde utgjorde cirka 4 procent av värdet av placeringstillgångarna.

Motpartsrisk

Motpartsrisk i finansiella instrument

Motpartsrisk är risken för att en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent får ha och angett begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter. Begränsningarna anges som maximal andel per emittent, i procent av ränteportföljens totala marknadsvärde. För placeringar mot Svenska staten eller i form av inlåning i svensk bank, får andelen uppgå till 100 procent, och för säkerställda bostadsobligationer gäller maximalt 20 procent. För övriga emittenter med rating av Standard&Poors /Moody´s (eller motsvarande kort rating) om AAA/Aaa gäller maximalt 20 procent samt om ratingen är lägst AA/Aa2, A/ A2 respektive BBB+/Baa1 gäller maximalt 10 procent, 5 procent respektive 2 procent.

Motpartsrisk i avgivna återförsäkring

I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren i enlighet med återförsäkringsavtalen. I länsförsäkringsgruppen används ett regelverk för att ta fram vilka externa återförsäringsgivare som får användas för att begränsa risken. Bolaget köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsbolagen återförsäkringskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare, 300 (300) Mkr. Största risk i mottagen affär bedöms vara vårt deltagande i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse är för bolagets del begränsad till ca 28 (28) Mkr.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Skåne är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 30 Mkr. Utöver detta finns alltid möjlighet att inom två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 212 (210) Mkr under 2016. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 223 (222) Mkr per månad under 2016.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar (netto)							
Belopp i Mkr	REDOVISATVÄRDE			KASSAFLÖDEN			
	Totalt	Varav utan kontrakts-enliga förfall	Varav med kontrakts-enliga förfall	2017	2018-2022	2023-2032	2033-
Finansiella tillgångar	10 678	10 678	-	6 160	1 366	578	2 574
Finansiella skulder	-	-	-	-	-	-	-
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r	4 033	4 033	-	1 896	1 210	927	-

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delats in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2003.

Incidentrapportering är också en viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

Bolagets funktioner för compliance och riskkontroll har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut dels inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten, dels i den årliga affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på koncernens marknader så kräver. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlopande upp på ledningsnivå.

Övriga risker

Intjäningsrisk från kreditrisk i förmedlad Bankaffär

I Länsförsäkringar Skånes avtal med Länsförsäkringar Bank regleras ersättningen för den förmedlade bankaffären. I detta avtal avräknas 80 procent av uppkomna kreditförluster i de lån som bolaget förmedlat från de provisioner som erhålls.

Intjäningsrisk från annullationsansvar i förmedlad Livaffär

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett treårigt annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt för erhållna provisioner om en kund slutar att betala in sina premier.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på koncernens kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Det samband som finns mellan storleken på risker och behovet av kapital har blivit alltmer tydligt i legala solvenskapitalkrav. Sedan flera år har Länsförsäkringar Skåne arbetat med ett kapitalmål för koncernens kapitalstyrka formulerat på grundval av de riskbaserade kapitalkrav i enlighet med de Solvens II regelverket som trädde ikraft 1 januari 2016. Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten vara minst 140 procent vilket i sin tur väl överstiger regelverkets krav om minst 100 procent.

I samband med den årliga affärsplaneringen, genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt kapital och tillräcklig likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess basscenario och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida kapitalbehov vid såväl en förväntad omvärlds- och affärsutveckling såsom vid en negativ utveckling. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen skapar en samsyn kring frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera riskerna eller på annat sätt förstärka bolagets ställning. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Noter till teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen

Not 3	Premieinkomst	
Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Direkt försäkring i Sverige	2 155 985	2 030 010
Mottagen återförsäkring	117 580	99 637
Summa premieinkomst	2 273 565	2 129 647

Not 4	Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		
Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET		
	2016	2015	
Överförd kapitalavkastning	62 532	69 762	
Räntesats			
- Trafikaffär, Trafikreservpoolen	0,75	2,5	
- Sjuk och olycksfall, Trafikpoolen	1,25	2,5	
- Övrig affär	-	2,0	

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r under året.

Not 5	Försäkringsersättningar					
Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET					
	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrars andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 593 712	-1 640 725	162 657	291 719	-1 431 055	-1 349 006
Driftskostnader för skadereglering	-162 813	-145 406	-	-	-162 813	-145 406
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 756 525	-1 786 131	162 657	291 719	-1 593 868	-1 494 412
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	283 201	34 556	-228 914	29 678	54 287	64 234
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	-146 386	-19 891	-18 040	-6 774	-164 426	-26 665
Förändring i avsättning för oreglerade skador	136 815	14 665	-246 954	22 904	-110 139	37 569
Summa försäkringsersättningar	-1 619 710	-1 771 466	-84 297	314 623	-1 704 007	-1 456 843

Not 6	Driftskostnader			
Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Anskaffningskostnader	-214 932	-207 493	-214 932	-201 963
Administrationskostnader	-113 798	-94 455	-113 798	-94 455
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-1 381	5 791	-1 381	5 791
Summa driftskostnader f.e.r.	-330 111	-296 157	-330 111	-290 627
Övriga driftskostnader				
Skadereglering	-162 813	-145 406	-162 813	-145 406
Finans	-34 224	-9 963	-34 224	-9 963
Icke tekniska intäkter och kostnader (not 13) varav förmedlad affär:				
- Intäkter, gemensam personförsäkring och sparande	250 821	239 044	250 821	239 044
- Kostnader, gemensam personförsäkring och sparande	-246 468	-240 530	-246 468	-240 530
Summa totala driftskostnader	-522 795	-453 012	-522 795	-447 482

Totala driftskostnader före funktionsindelning				
	2016	2015	2016	2015
Direkta och indirekta personalkostnader	-358 510	-336 790	-358 510	-336 790
Lokalkostnader	-39 686	-29 390	-39 686	-29 390
Avskrivningar	-9 835	-9 834	-9 835	-4 304
Övrigt	-360 734	-316 055	-360 734	-316 055
Omkostnadsbidrag för gemensam affär	245 970	239 057	245 970	239 057
Summa totala driftskostnader före funktionsindelning	-522 795	-453 012	-522 795	-447 482

Not 7	Övriga tekniska kostnader	
Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Länsförsäkringar Skånes solidariska ansvar av TFF uppgår till drygt 4,1 %		
Trafikförsäkringsföreningen (TFF) årskostnad prognos		-12 693
Avräkning av tidigare årskostnader TFF		-336
Summa övriga tekniska kostnader	-13 029	-3 870

Noter till icke-teknisk redovisning

Not 8	Kapitalavkastning, intäkter		
Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET		
	2016	2015	
Hysesintäkter, byggnader och mark	17 640	16 858	
Utdelning på aktier och andelar	81 567	75 958	
Ränteutgifter mm			
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	36 908	46 087	
- övriga ränteutgifter	-	296	
Valutakursvinster, netto	4 548	3	
Realisationsvinster, netto			
- aktier och andelar	34 021	271 815	
- räntebärande värdepapper	5 185	46 063	
Summa kapitalavkastning, intäkter	179 869	457 080	

Not 9	Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Aktier och andelar	520 992	40 149	479 666	1 712
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 134	-	1 134	-
Fastigheter	38 000	36 700	38 000	36 700
Summa realiserade vinster och förluster	560 126	76 849	518 800	38 412

Not 10	Kapitalavkastning, kostnader			
Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Driftskostnader, byggnader och mark	-11 111	-8 985	-11 111	-8 985
Kapitalförvaltningskostnader	-31 130	-5 681	-30 851	-5 681
Summa kapitalavkastning, kostnader	-42 241	-14 666	-41 962	-14 666

Not 11	Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-57 770	-	-57 770
Summa realiserade vinster och förluster	-	-57 770	-	-57 770

Not 12	Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument			
Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Aktier och andelar	647 657	395 798	606 331	357 361
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	43 227	34 380	43 227	34 380
Övriga ränteutgifter	-	296	-	296
Fastigheter	38 000	36 700	38 000	36 700
Kapitalförvaltningskostnader	-31 130	-5 681	-30 851	-5 681
Summa nettovinst eller nettoförlust	697 754	461 493	656 707	423 056

Not 13	Övriga intäkter och kostnader
---------------	--------------------------------------

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Övriga intäkter		
Provisioner för förmedlad affär	250 821	239 044
Summa övriga intäkter	250 821	239 044
Övriga kostnader		
Driftskostnader för förmedlad affär	-246 468	-240 530
Summa övriga kostnader	-246 468	-240 530

Not 14	Dotterbolagens rörelseresultat
---------------	---------------------------------------

Belopp i tkr (netto efter eliminering av koncerninterna transaktioner)	KONCERNEN	
	2016	2015
Länshem AB		
Övriga externa kostnader	-22	-21
Ränteintäkter	8	11
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-14	-10

Bjäre förvaltning i Ängelholm AB		
Nettoomsättning	903	1 067
Övriga externa kostnader	-425	-299
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-2 755	-256
Ränteintäkter	2	1
Räntekostnader	-413	-354
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-2 688	159

Fastighets AB Sundstorget		
Nettoomsättning	1 741	420
Övriga externa kostnader	-739	-487
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-591	-335
Räntekostnader	-775	-53
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-364	-455

Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB		
Övriga externa kostnader	-40	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-40	-

Not 15	Skatt på årets resultat
---------------	--------------------------------

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Aktuell skattekostnad (-)/intäkt(+)				
Periodens skattekostnad/intäkt	-10 159	-132 695	-9 521	-132 644
Uppskjuten skattekostnad(-)/skatteintäkt(+)				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-105 983	4 974	-76 503	2 243
Eftertaxering	-1 038	-3 284	-1 038	-3 284
Total redovisad skattekostnad	-117 180	-131 005	-87 062	-133 685

Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	711 367	434 596	539 426	408 802
Skatt enligt gällande skattesats	-156 501	-95 611	-118 673	-89 936
Justering uppskjuten skatt av engångskaraktär	36 469	-36 469	36 469	-36 469
Eftertaxering	-1 038	-1 042	-1 038	-1 042
Ej avdragsgilla kostnader	-5 302	-8 280	-4 752	-8 280
Ej skattepliktiga intäkter	9 192	10 397	932	2 042
Redovisad effektiv skatt	-117 180	-131 005	-87 062	-133 685

Noter till balansräkningen

Not 16	Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark
---------------	---

Belopp i tkr	KONCERNEN	MODERBOLAGET
	Förvaltningsfastigheter	Förvaltningsfastigheter
Antal	5	3
Areal kvm	18 810	17 268
Anskaffningsvärde tkr	252 002	208 114
Marknadsvärde	393 562	340 000
Bokfört värde	393 562	340 000
Bokfört värde per kvm Kr	20 923	19 690
Ytvakansgrad %	2,1	1,0
Direktavkastning %	1,9	1,9

Värderingen av ovanstående verkliga värden är för samtliga förvaltningsfastigheter klassificerade i nivå 3 i verkligt värdehierarkin. Fastigheterna har värderats per den 31 december 2016. Värderingen har utförts av externt oberoende auktoriserad fastighetsvärderare. Marknadsvärdet har bedömts med stöd av en ortsprismetod och en nuvärdemetod. Med begreppet marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en försäljning på en fri och öppen fastighetsmarknad.

Geografisk fördelning

Av det totala fastighetsbeståndet är en kontors- och affärsfastighet belägen i Ystad, en är belägen i Ängelholm, en är belägen centralt i Helsingborg och två fastigheter är belägna i Helsingborg med kvarterskoncentration till södercity.

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Bolaget utnyttjar som huvudkontor 5.322 kvm av totalt 12.098 kvm i fastigheten Belgien V 21 i Helsingborg. Som regionkontor utnyttjas 1.068 kvm av 1.376 kvm i fastigheten Olof 26 i Ystad, och 518 kvm av 754 kvm i fastigheten Midgård 4 i Ängelholm. I Sundstorgets lokaler utnyttjas 688 kvm av 788 kvm.

Not 17	Aktier och andelar i koncernföretag
---------------	--

Belopp i tkr	MODERBOLAGET	
	2016	2015
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	30 216	7 360
Anskaffning av aktier	100	22 856
Nedskrivning av aktier	-11 883	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	18 433	30 216

Aktier och andelar i dotterföretag direkt ägda	Organisations-nummer	Företagets säte	Antal andelar	Andel	Redovisat värde
Länshem AB	556364-3781	Helsingborg	15 000	100%	1 478
Bjäre Förvaltning i Ängelholm AB	556709-8776	Ängelholm	1 000	100%	337
Fastighets AB Sundstorget	556643-4378	Helsingborg	40 000	100%	16 518
Länsförsäkringar Skånes Fastighets AB	559052-2073	Helsingborg	50 000	100%	50
LFant AB	559085-6802	Helsingborg	50 000	100%	50

Not 18	Obligationer och andra räntebärande värdepapper
---------------	--

Belopp i tkr	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	Uppl. anskaffningsvärde		Verkligt / Bokfört värde		Uppl. anskaffningsvärde		Verkligt / Bokfört värde	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Svenska Staten	-	354 643	-	352 399	-	354 643	-	352 399
Övriga svenska emittenter	1 553 589	1 232 745	1 554 268	1 237 660	1 653 647	1 332 803	1 654 326	1 337 718
Summa	1 553 589	1 587 388	1 554 268	1 590 059	1 653 647	1 687 446	1 654 326	1 690 117

varav noterade värdepapper	1 417 745	1 401 544	1 416 456	1 391 327	1 417 745	1 401 544	1 416 456	1 391 327
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	69 363	234 971	69 363	234 971	69 363	234 971	69 363	234 971
--	--------	---------	--------	---------	--------	---------	--------	---------

Uppgifter för enskilda poster kan erhållas efter hänvändelse till bolaget.

Not 19	Kategorier av finansiella tillgångar och skulder Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
---------------	---

Belopp i tkr	2016				2015			
	Tillgångar som tillhör kategorin	Lånefordringar	Redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde	Tillgångar som tillhör kategorin	Lånefordringar	Redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
KONCERNEN								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	6 551 636	-	6 551 636	4 634 313	5 829 274	-	5 829 274	4 432 045
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 554 268	-	1 554 268	1 553 589	1 540 059	-	1 540 059	1 537 388
Övriga lån	-	-	-	-	-	50 000	50 000	50 000
Övriga finansiella placeringstillgångar	25 000	-	25 000	25 000	25 000	-	25 000	30 194
Summa	8 130 904	-	8 130 904	6 212 902	7 394 333	50 000	7 444 333	6 049 627

Belopp i tkr	2016				2015			
	Tillgångar som tillhör kategorin	Lånefordringar	Redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde	Tillgångar som tillhör kategorin	Lånefordringar	Redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
MODERBOLAGET								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	6 311 945	-	6 311 945	4 534 255	5 630 909	-	5 630 909	4 331 987
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 654 326	-	1 654 326	1 653 647	1 640 117	-	1 640 117	1 637 446
Övriga lån	-	-	-	-	-	50 000	50 000	50 000
Övriga finansiella placeringstillgångar	66 650	-	66 650	66 650	61 240	-	61 240	66 434
Summa	8 032 921	-	8 032 921	6 254 552	7 332 266	50 000	7 382 266	6 085 867

Det finns inga finansiella skulder i koncernen eller moderbolaget.

Not 20	Information om finansiella instruments verkliga värden
---------------	---

Belopp i tkr	2016				2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
KONCERNEN								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	4 063 601	2 054 957	433 078	6 551 636	3 625 154	1 832 772	371 348	5 829 274
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 554 268	-	-	1 554 268	1 539 809	-	50 250	1 590 059
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	25 000	25 000	-	-	25 000	25 000
Summa	5 617 869	2 054 957	458 078	8 130 904	5 164 963	1 832 772	446 598	7 444 333

Belopp i tkr	2016				2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
MODERBOLAGET								
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	4 063 601	2 054 957	193 387	6 311 945	3 625 154	1 832 772	172 983	5 630 909
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 554 268	-	100 058	1 654 326	1 539 809	-	150 308	1 690 117
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	66 650	66 650	-	-	61 240	61 240
Summa	5 617 869	2 054 957	360 095	8 032 921	5 164 963	1 832 772	384 531	7 382 266

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Onoterade tillgångar vars värde fastställs med olika värderingstekniker. Verkligt värde baseras på indata som inte är observerbara på marknaden.

Länsförsäkringar Skåne gör i vart och ett av fallen en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande värden i de innehav där så är möjligt.

Där detta inte är möjligt finns en löpande kontakt med styrelsen i respektive bolag för att säkerställa riktigheten i värderingen av tillgångarna.

Specifikation av nivå 3

Belopp i tkr	2016				2015			
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt
KONCERNEN								
Ingående balans	371 348	50 250	25 000	446 598	311 201	50 000	31 412	392 613
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	50 900	-250	-	50 650	54 563	250	-5 194	49 619
Anskaffningsvärde förvärv	10 830	-	-	10 830	9 755	-	-	9 755
Försäljningslikvid vid försäljning	-	-50 000	-	-50 000	-4 171	-	-1 218	-306
Utgående balans	433 078	-	25 000	458 078	371 348	50 250	25 000	446 598

Belopp i tkr	2016				2015			
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt
MODERBOLAGET								
Ingående balans	172 983	150 308	61 240	384 531	151 273	150 058	42 892	344 223
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	9 574	-250	-	9 324	16 126	250	-5 194	11 182
Anskaffningsvärde förvärv	10 830	-	5 650	16 480	9 755	-	25 000	34 755
Försäljningslikvid vid försäljning	-	-50 000	-240	-50 240	-4 171	-	-1 458	-1 458
Utgående balans	193 387	100 058	66 650	360 095	172 983	150 308	61 240	384 531

Not 21	Fordringar avseende direkt försäkring
---------------	--

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Fordringar hos försäkringstagare	583 310	540 172
Fordringar hos försäkringsföretag	42 404	43 719
Summa fordringar avseende direkt försäkring	625 714	583 891

Not 22	Materiella tillgångar
---------------	------------------------------

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	53 616	46 631	53 339	45 468
Årets inköp	46 906	14 807	46 906	14 807
Årets försäljningar/utrangeringar	-7 290	-7 822	-7 290	-6 936
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	93 232	53 616	92 955	53 339
Ingående avskrivningar enligt plan	-37 463	-39 920	-37 198	-39 579
Justering för avskrivningar på sålda/utrangerade inventarier	7 263	6 889	7 263	6 806
Årets avskrivningar enligt plan	-9 840	-4 432	-9 835	-4 425
Utgående ackumulerade avskrivningar	-40 040	-37 463	-39 770	-37 198
Utgående redovisat restvärde	53 192	16 153	53 185	16 141

Investeringar skrivs av efter en bedömd ekonomisk livslängd på 5 år.

Not 23	Förutbetalda anskaffningskostnader
---------------	---

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Förutbetalda anskaffningskostnader vid		
- årets ingång	27 000	23 200
- årets avskrivning	-27 000	-23 200
- årets avsättning	36 000	27 000
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	36 000	27 000

Samtliga anskaffningskostnader skrivs av på ett år.

Not 24 Eget kapital

Information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

Not 25 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET					Totalt
	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		2015	
	2016	2015	2016	2015		
Ingående balans	880 206	811 713	-	-	880 206	811 713
Under räkenskapsåret intjänande premie						
- från tidigare räkenskapsår	-880 206	-811 713	-	-	-880 206	-811 713
Årets avsättning	936 701	880 206	-	-	936 701	880 206
Förändring i avsättning	56 495	68 493	-	-	56 495	68 493
Utgående balans	936 701	880 206	-	-	936 701	880 206

Not 26 Avsättning för oreglerade skador

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET					2015
	2016		2015		Netto	
	Brutto	Återförsärrares andel	Brutto	Återförsärrares andel		
IB rapporterade skador	2 053 096	-506 875	1 546 221	2 110 395	-502 885	1 607 510
IB inträffade ännu ej rapporterade	1 839 253	-434 520	1 404 733	1 991 506	-489 878	1 501 628
Ingående balans	3 892 349	-941 395	2 950 954	4 101 901	-992 763	3 109 138
Kostnader för skador som inträffat under innevarande år	1 581 579	-67 637	1 513 942	1 675 985	-262 282	1 413 703
Utbetalt till försäkringstagare	-1 593 712	162 657	-1 431 055	-1 640 725	291 719	-1 349 006
Köp av skadelivräntor	27 947	-	27 947	45 154	-	45 154
Förändr. av förväntade kostnader som inträffat under tid. År (avvecklingsresultat)	-124 682	151 934	27 252	-49 926	-52 342	-102 268
Diskonteringseffekt	-	-	-	-240 040	74 273	-165 767
Årets avsättning rapporterade skador	1 797 842	-277 961	1 519 881	2 053 096	-506 875	1 546 221
Årets avsättning ännu ej rapporterade	1 985 639	-416 480	1 569 159	1 839 253	-434 520	1 404 733
Utgående balans	3 783 481	-694 441	3 089 040	3 892 349	-941 395	2 950 954

Not 27 Avsättning för återbäring och rabatter

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Ingående avsättning för återbäring	180 000	-
Under året utbetald återbäring	-173 171	-
Avsättning för återbäring	-	180 000
Utgående balans/återstår att utbetala	6 829	180 000

Not 28 Pensionsförpliktelser

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Ingående avsättning för pensionsförpliktelser	8 054	13 454
Förändring under året	-6 782	-5 400
Utgående avsättning för pensionsförpliktelser	1 272	8 054

Pensionsavsättningen är utöver tryggandelagens regler. Avsättningen är gjord utifrån en bedömning hur stor del av den berörda personalen (födda 1955 och tidigare) som kommer att utnyttja möjligheten att gå i förtida pension. Pensionsavsättningens storlek har beräknats med utgångspunkt från ett snitt av tidigare års försäkringskostnader.

Not 29 Aktuell och uppskjuten skatt

Belopp i tkr	2016			2015				
	KONCERNEN	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld	KONCERNEN	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld
Ack avsättning pensionskostnader 62-årsregeln	-	-280	-280	-	-1 772	-1 772	-	-1 772
Ack avskrivningar på fastigheter	-	22 355	22 355	-	21 527	21 527	-	21 527
Orealiserade vinster	-	418 283	418 283	-	344 100	344 100	-	344 100
Övrigt	-64 710	509 732	445 022	164 419	479 764	644 183	-	644 183
Avsättning för skatter	-64 710	950 090	885 380	164 419	843 619	1 008 038	-	1 008 038

Belopp i tkr	2016			2015				
	MODERBOLAGET	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld	KONCERNEN	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total skatteskuld
Ack avsättning pensionskostnader 62-årsregeln	-	-280	-280	-	-1 772	-1 772	-	-1 772
Ack avskrivningar på fastigheter	-	22 355	22 355	-	21 527	21 527	-	21 527
Orealiserade vinster	-	418 283	418 283	-	344 100	344 100	-	344 100
Övrigt	-64 710	-	-64 710	164 419	-	164 419	-	164 419
Avsättning för skatter	-64 710	440 358	375 648	164 419	363 855	528 274	-	528 274

Uppskjuten skatt har beräknats efter 22%.

Not 30 Övriga avsättningar

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Annulationsantagande - livförsäljning	561	722
Utgående övriga avsättningar	561	722

Not 31 Skulder avseende direkt försäkring

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Skulder till försäkringstagare	294 037	289 003
Skulder till försäkringsförmedlare	223	211
Övriga skulder *	66 240	62 324
Utgående skulder avseende direkt försäkring	360 500	351 538

* med löptid < 1 månad.

Not 32 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Förutbetalda intäkter	6 137	8 738	6 137	8 738
Upplupna kostnader	62 728	65 041	62 586	64 923
Utgående övriga avsättningar	68 865	73 779	68 723	73 661

Not 33 Ställda säkerheter

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Tillgångar ställda till förmån för försäkringstagarna för att täcka försäkringstekniska avsättningar*	3 392 120	-
För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar**	-	4 011 160
Summa ställda säkerheter	3 392 120	4 011 160

* Enligt FRL 6:11.

** i enlighet med 6 Kap Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som använts för skuldtäckning.

Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

Not 34 Eventualförpliktelser

Belopp i tkr	KONCERNEN/MODERBOLAGET	
	2016	2015
Borgensåtagande för Föreningen Partrederiet Klara Marie 838800-7554	360	360

Av trafikskadelagen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.

Not 35	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder
---------------	---

Belopp i tkr	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Byggnader och mark		393 562	393 562		340 000	340 000
Aktier och andelar	4 063 601	2 488 035	6 551 636	4 063 601	2 266 777	6 330 378
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	413 581	1 140 687	1 554 268	413 581	1 240 745	1 654 326
Övriga lån		25 000	25 000		66 650	66 650
Depåer hos företaget som avgivits återförsäkring	962		962	962		962
Avsättning för oreglerade skador	138 888	555 553	694 441	138 888	555 553	694 441
Fordringar avseende direkt försäkring	625 714		625 714	625 714		625 714
Fordringar avseende återförsäkring	60 681		60 681	60 681		60 681
Övriga fordringar	41 525		41 525	41 284		41 284
Materiella tillgångar		53 192	53 192		53 185	53 185
Aktuell skattefordran	64 710		64 710	64 710		64 710
Kassa och bank	463 418		463 418	459 415		459 415
Förutbetalda anskaffningskostnader	36 000		36 000	36 000		36 000
Övriga förutbet. kostnader och upplupna intäkter	112 520		112 520	112 509		112 509
Summa tillgångar	6 021 600	4 656 029	10 677 629	6 017 345	4 522 910	10 540 255

Skulder						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	936 701		936 701	936 701		936 701
Oreglerade skador	1 135 044	2 648 437	3 783 481	1 135 044	2 648 437	3 783 481
Återbäring	6 829		6 829	6 829		6 829
Pensioner och liknande förpliktelser	1 272		1 272	1 272		1 272
Skatter		950 090	950 090		440 358	440 358
Övriga avsättningar	561		561	561		561
Skulder avseende direkt försäkring	360 500		360 500	360 500		360 500
Skulder avseende återförsäkring	21 777		21 777	21 777		21 777
Övriga skulder	51 203		51 203	55 094		55 094
Övriga upplupna kostnader och förutbet. intäkter	68 865		68 865	68 723		68 723
Summa skulder	2 582 752	3 598 527	6 181 279	2 586 501	3 088 795	5 675 296

Not 36	Närstående
---------------	-------------------

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera vissa gemensamma verksamheter i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar. Som närstående räknar Länsförsäkringar Skåne, förutom de egna dotterbolagen, även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen. Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner, vilka normalt är av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och ovan beskrivna service.

Under 2016 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionsersättningar avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Skåne förmedlade affären (se not 13). Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären som i sin helhet sker genom Länsförsäkringar Sak. Länsförsäkringar Skåne har även transaktioner med Länsförsäkringar Liv avseende individuella pensionsförsäkringar.

Not 37	Personal, löner ersättningar och förmåner
---------------	--

Belopp i tkr	2016			2015		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Medeltalet anställda						
KONCERNEN						
VD (moderbolaget)	-	1	1	-	1	1
Tjänstemän	238	235	473	236	233	469
Fritidsombud	54	64	118	64	57	121
Specialombud	-	-	-	1	1	2
MODERBOLAGET						
VD	-	1	1	-	1	1
Tjänstemän	238	235	473	236	233	469
Fritidsombud	54	64	118	64	57	121
Specialombud	-	-	-	1	1	2
Belopp i tkr			2016			2015
Könsfördelning i företagsledningen	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
MODERBOLAGET						
Styrelsen	5	5	10	5	5	10
Övriga ledande befattningar	5	4	9	6	3	9
Totalt moderbolaget	10	9	19	11	8	19
DOTTERBOLAG						
Styrelse	10	5	15	6	3	9
Övriga ledande befattningar	-	-	-	-	-	-
Totalt i dotterföretag	10	5	15	6	3	9
KONCERNEN TOTALT	20	14	34	17	11	28
Belopp i tkr			KONCERNEN			MODERBOLAGET
Kostnader för ersättning till anställda			2016	2015	2016	2015
Löner och ersättningar mm *			222 186	205 725	222 186	212 521
Pensionskostnader			56 268	45 794	56 268	45 794
Sociala kostnader *			65 461	62 059	65 461	64 263
			343 915	313 578	343 915	322 578

* 2015 års siffror är justerade utifrån 2016 års redovisningsprinciper

Löner och andra avsättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda

Belopp i tkr	2016		2015	
	Löner och ersättningar		Löner och ersättningar	
KONCERNEN				
Styrelse och verkställande direktör	6 021		5 730	
Kontorstjänstemän	216 165		206 791	
Fritidsombud	2 623		2 584	
KONCERNEN TOTALT	224 809		215 105	
MODERBOLAGET				
Styrelse och verkställande direktör	6 021		5 730	
Kontorstjänstemän	216 165		206 791	
Fritidsombud	2 623		2 584	
MODERBOLAGET TOTALT	224 809		215 105	

Ersättningar och förmåner till högsta ledningen			
Verkställande direktör/koncernchef	3 484		3 176
- pensionsavsättning	1 701		1 753
Styrelsens ordförande	524		510
Styrelseledamöter	1 294		1 510
Andra ledande befattningshavare	12 387		13 848

Löner och arvoden

Till styrelsen utgår arvode enligt bolagstämmans beslut. Styrelsearvode utgår inte till personer anställda i bolaget. Ersättning till verkställande direktör samt till ledande befattningshavare består av fast lön och pension.

Rörlig ersättning

För samtliga anställda utom VD och företagsledning utgår vinstdelning enligt en gemensam modell maximerad till en månadslön. Årets utfall uppgår till totalt 0 (9) Mkr inkl. sociala avgifter.

Pensioner

Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta i FPK och Länsförsäkringar Liv.

Avgångsvederlag

Ledande befattningshavare har vid uppsägning ett avgångsvederlag på 18 månader.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktör, efter samråd med ersättningskommittén.

Not 38 Arvode och kostnadsersättning

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Revisionsuppdrag, KPMG AB	471	446	419	394
Övriga tjänster	78	50	78	50

Not 39 Förslag till disposition av resultatet

Styrelsen föreslår bolagsstämman besluta att årets resultat 452 364 tkr jämte balanserade vinstmedel 2 069 888 tkr, totalt 2 522 252 balanseras i ny räkning.

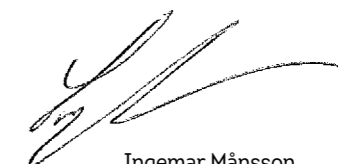
Not 40 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Omstrukturering av fastighetsbeståndet har skett i början av 2017 innebärande att all fastighetsförvaltning har samordnats i Länsförsäkringar Skånes fastighetsbolag.

Underskrifter

Otto Ramel
Ordförande

Ingemar Månsson
Vice ordförande

Anna Kleine

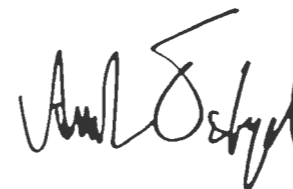
Åsa Odell

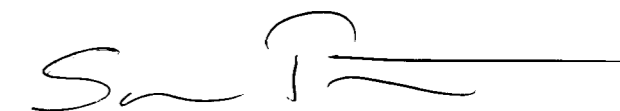
Ulrika Nilsson

Johnny Petré

Anders Östryd

Susanne Petersson

Alexandra Spiropoulos
Personalrepresentant

Björn Lindfors
Personalrepresentant

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Skåne, org. nr 543001-0685

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Skåne för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 30–61 i detta dokument. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information. I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och vd:s ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets

och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta. Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte

upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden. Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning

och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Skåne för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och vd:s ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningssskyldighet mot bolaget, eller

- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningssskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Helsingborg den 15 februari 2017

KPMG AB

Peter Zell

Auktoriserad revisor

Styrelse 2016

1 Otto Ramel
Ordförande
Övedskloster,
Harlösavägen 585-15,
275 94 Sjöbo

2 Ingemar Månsson
Vice ordförande
Konsulns väg 15,
252 84 Helsingborg

3 Anna Kleine
Beleshögsvägen 51,
216 18 Limhamn

4 Åsa Odell
S. Åby Knutstorp,
231 97 Klagstorp

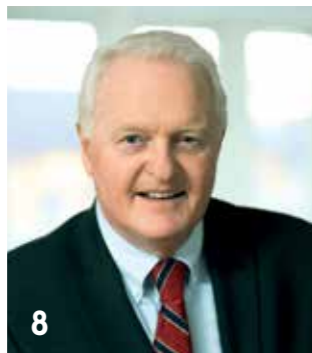
5 Ulrika Nilsson
Kaptensgatan 5,
114 57 Stockholm

6 Susanne Petersson
Vd
Thure Röings gata 2,
252 25 Helsingborg

7 Johnny Petré
Lönnebergagatan 3,
271 55 Ystad

8 Anders Östryd
Storgatan 66,
582 28 Linköping

9 Alexandra Spiropoulos
Personalrepresentant
Bryggaregatan 17 B,
247 32 Södra Sandby

10 Björn Lindfors
Personalrepresentant
Talltitevägen 35,
237 36 Bjärred

Företagsledning 2016

1 Susanne Petersson
Vd
Anställd sedan 2012

2 Stefan Fredriksson
Chef AO Försäkring Sak
Anställd sedan 1999

3 Jonas Jonasson
Chef AO Bank och Försäljning Sak
Anställd sedan 2004

4 Tomas Olsson
Chef AO Liv
Anställd sedan 2000

5 Dan Stenberg
Vice Vd & Chef Affärsstöd
Anställd sedan 2013

6 Lisa Olsson
Chef Strategi & Digital Utveckling
Anställd sedan 2016

7 Marie Traub
Chef Stab
Anställd sedan 2012

8 Ingemar Helgesson
Chef Marknad & Kommunikation
Anställd sedan 2012

9 Camilla Pettersson
HR Chef
Anställd sedan 2015

Fullmäktige

Mandattid 2014–2016

Distrikt Malmö

Anders Forkman
E-post: anders.forkman@vinge.se
Tel: 070-830 43 46

Dan Sundman
E-post: dansundman@hotmail.com
Tel: 0735-54 53 13

Philip Bargstädt
E-post: philip.bargstadt@westerlins.com
Tel: 040-55 54 09

Margareth Ekberg
E-post: margarethekberg@gmail.com
Tel: 070-324 81 20

Jens Gustafsson
E-post: jens@ocab.biz
Tel: 040-680 82 51

Distrikt Burlöv

Dalibor Ljoljo
E-post: info@dalnus.se
Tel: 0734-47 34 30

Distrikt Lomma

Erik Lövendahl
E-post: solnas@telia.com
Tel: 0705-619 884

Distrikt Svedala

Hans Mårtensson
E-post: hans@martensson.com
Tel: 0708-40 11 50

Distrikt Skurup

Ingela Ekdahl
E-post: ingela@ekdahlmiljo.se
Tel: 0708-14 35 76

Distrikt Vellinge

Bengt Nyhlén
E-post: bengt@hjalmarroller.se
Tel: 0705-21 07 89

Thomas Linné
E-post: thomas.linne@hush.se
Tel: 0708-81 66 11

Distrikt Trelleborg

Marianne Andersson
E-post: marianne.bakvangen@telia.com
Tel: 0708-44 82 62

Ronny Lundin
E-post: ronny@lundinsbygg.se
Tel: 070-319 05 91

Distrikt Ystad

Katarina Dahlström
E-post: katdahl@spray.se
Tel: 070-469 48 81

Ingrid Lundkvist
E-post: ingridlundkvist@gmail.com
Tel: 070-796 42 43

Distrikt Sjöbo

Katarina Ringblom
E-post: katarina.ringblom@telia.com
Tel: 070-637 78 46

Michael Smedberg
E-post: michael.smedberg@skanska-tak.se
Tel: 0705-47 00 85

Distrikt Tomelilla

Per Sahlin
E-post: per.sahlin@sahlins-tomelilla.se
Tel: 0417-304 08

Distrikt Simrishamn

Ingrid Schön
E-post: schoen.el@swipnet.se
Tel: 070-834 93 44

Tuve Åkesson
E-post: tubo@telia.com
Tel: 0709-202 848

Mandattid 2015–2017

Distrikt Helsingborg

Nils Palmgren
E-post: nils.palmgren@mastergron.se
Telefon: 070-837 14 14

Anette Jernström
E-post: anette.jernstrom@telia.com
Telefon: 070-525 36 05

Walid Saade
E-post: lilewalle@hotmail.com
Telefon: 072-009 99 94

Eva Brundin
E-post: eva@tergent.se
Telefon: 070-539 13 90

Peter Thörnwall
E-post: peter.thornwall@wsa.se
Telefon: 042-453 79 01

Distrikt Bjuv

Rudolf Tornerhjelm
E-post: rudolf@wramsgunnarstorp.com
Telefon: 070-845 61 73

Distrikt Höganäs

Thomas Svensson
E-post: thomasbmsvensson@gmail.com
Telefon: 073-342 10 88

Per Rosenkvist
E-post: info@rosenkvistbygg.se
Telefon: 070-575 59 31

Distrikt Landskrona

Jörgen Rosén
E-post: jr@citadellet.se
Telefon: 070-922 40 05

Maria Rantzow
E-post: maria.rantzow@live.se
Telefon: 070-271 61 25

Distrikt Svalöv

Christer Nordahl
E-post: christer.nordahl@bygeln.se
Telefon: 070-317 95 11

Distrikt Lund

Ove Linde
E-post: ove@byggin.se
Telefon: 070-838 66 50

Jan Boris-Möller
E-post: jan@boris-moller.nu
Telefon: 070-324 80 58

Lennart Atteryd
E-post: lennart.atteryd@ackordcentralen.se
Telefon: 070-520 04 45

Distrikt Eslöv

Fredrik Häglund
E-post: fredrik@haeglunds.se
Telefon: 070-931 75 60

Anders Hansson
E-post: anders.hansson.fredshog@tele2.se
Telefon: 076-623 22 36

Distrikt Hörby

Lars Eriksson
E-post: info@ibm.nu
Telefon: 073-356 40 42

Distrikt Höör

Camilla Källström
E-post: kallstrom.bjorkudden@telia.com
Telefon: 076-18 25 20

Distrikt Kävlinge

Anders Persson
E-post: anders.dagstorp11@gmail.com
Telefon: 070-697 85 37

Ingela Engman
E-post: ingela@felestad.se
Telefon: 070-576 50 15

Distrikt Staffanstorp

Shkurte Tina Xhemajli
E-post: tina.xhemajli@gmail.com
Telefon: 070-750 67 86

Mandattid 2016–2018

Distrikt Ängelholm

Maria Hallefält
E-post: maria.hallefalt@telia.com
Telefon: 070-661 20 74

Kimme Rosenqvist
E-post: kimmie.rosenqvist@yahoo.se
Telefon: 070-972 56 66

Distrikt Klippan

Marlene Thomasson
E-post: eva-marlene@hotmail.com
Telefon: 073-042 38 51

Distrikt Perstorp

Mikael Jönsson
E-post: mikael.jonsson@gustafsborg.se
Telefon: 070-792 41 94

Distrikt Åstorp

Anita Johansson
E-post: anita@baggis.se
Telefon: 072-731 01 99

Distrikt Örkelljunga

Ingrid Sandström
E-post: ingrid.sandstrom@krohns.se
Telefon: 070-362 25 03

Distrikt Båstad

Arnold Ebbesson
E-post: ebbesson.arnold@gmail.com
Telefon: 070-331 45 78

Mandattid 2017–2019

Distrikt Malmö

Jenny Österlind
E-post: bjorkjenny@gmail.com
Telefon: 073-954 40 42

Anders Forkman
E-post: anders.forkman@vinge.se
Telefon: 070-830 43 46

Maria Lennartsson
E-post: ojabymia@hotmail.com
Telefon: 073-330 53 72

Dan Sundman
E-post: dansundman@hotmail.com
Telefon: 073-554 53 13

Sine Nyhold Jochumsen
E-post: sine.jochumsen@gmail.com
Telefon: 070-393 40 83

Thea Ohlander Arfwidsson
E-post: thea@ohlander.se
Telefon: 070-369 96 34

Distrikt Burlöv

Patrik Dalgart
E-post: patrik.dalgart@telia.com
Telefon: 070-843 70 72

Distrikt Lomma

Martha Henriksson-Witt
E-post: martha_henriksson_witt@hotmail.com
Telefon: 070-368 11 55

Distrikt Svedala

Ingegerd Eriksson
E-post: marieholms.gard@telia.com
Telefon: 070-848 73 32

Distrikt Vellinge

Eva Marnfeldt
E-post: eva.marnfeldt@gmail.com
Telefon: 070-612 09 37

Helén Askaner
E-post: helen.askaner@telia.com
Telefon: 0703-61 42 55

Distrikt Trelleborg

Johan Wessman
E-post: j.wessman@telia.com
Telefon: 070-252 32 41

Daniel Finnfors
E-post: daniel@finson.se
Telefon: 070-535 76 65

Distrikt Ystad

Katarina Dahlström
E-post: katdahl@spray.se
Telefon: 070-469 48 81

Christian Persson
E-post: christian.ystad@gmail.com
Telefon: 070-819 74 74

Distrikt Sjöbo

Ulrika Axelsson
E-post: ulrika.axelsson@centerpartiet.se
Telefon: 073-443 40 04

Michael Smedberg
E-post: michael.smedberg@skanska-tak.se
Telefon: 070-547 00 85

Distrikt Simrishamn

Ann Carlekrantz
E-post: ann.carlekrantz@gmail.com
Telefon: 070-610 70 73

Magnus Ackerlein
E-post: cror@telia.com
Telefon: 070-221 26 63

Distrikt Skurup

Ewa Sarlöv
E-post: ewa.sarlov@gmail.com
Telefon: 072-547 38 30

Distrikt Tomelilla

Per-Olof Kippel
E-post: kippel@bravearkitektkontor.se
Telefon: 070-302 98 75

Termer om skadeförsäkring

Avsättning för ej intjänade premier

I bokslutet gjorda avsättningar för inbetalda premier som avser kommande verksamhetsår.

Avsättning för oreglerade skador

I bokslutet gjorda avsättningar för beräknade ännu ej betalda försäkringsersättningar.

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteutgifter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och överskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde till marknadsvärden.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är - till skillnad från vid indirekt försäkring - direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkten för egen räkning.

För egen räkning

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, ackumuleras hos bolaget kapital, som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital överförs i resultatredovisningen från finansrörelsen till försäkringsverksamheten.

Kapitalbas

Med kapitalbas menas det tillgängliga kapitalet. Ett försäkringsbolags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital.

Koncession

Tillstånd från Finansinspektionen att driva försäkringsbolag.

Konsolideringsgrad

Relation mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning uttryckt i procent.

Konsolideringskapital

En sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver samt latent skatteskuld. I koncernen ingår obeskattade reserver i eget kapital och uppskjuten skatt.

Kvardröjande risker

Tillägg till avsättning för ej intjänade premier som görs om denna avsättning i en eller flera objektgrupper bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för gällande försäkringar fram till närmaste förfallodag.

Mottagen försäkring

Mottagen återförsäkring kallas även indirekt försäkring. Detta är en av oss övertagen försäkringsrisk från annat försäkringsbolag. Denna affär innebär inget direktansvar gentemot enskilda försäkringstagare.

Placeringstillgång

Tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdehandlingar som inte är avsedda att stadigvarande brukas eller innehas i rörelsen.

Premieinkomst

Premieinkomsten är den totala bruttopremien avseende direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller som kan tillgodoföras bolaget med anledning av försäkringsavtal vars försäkringsperiod påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Premieintäkt

Premieintäkten består av avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut med hänsyn tagen till kvardröjande risker.

Skadebehandlingsreserv

De skador som ingår i avsättning för oreglerade skador kommer att medföra vissa driftskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skadebehandlingsreserv.

Skadekostnadsprocent

Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkten.

Soliditet, justerad

Beskattat eget kapital inklusive övervärden i tillgångar plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, i förhållande till balansomslutningen.

Minimikapitalkrav - MCR

Minimikapitalkravet utgör en miniminivå under vilket försäkringstagare skulle exponeras för en oacceptabel grad av risk om bolaget tillåts fortsätta sin verksamhet. Minimikapitalkravet kalibreras till ett värde för value-at-risk med ett konfidensintervall på 85 % för en ettårsperiod.

Solvenskapitalkrav - SCR

Solvenskapitalkravet definieras som det ekonomiska kapital som bolaget ska hålla för att säkerställa att bolaget med en sannolikhet på minst 99,5 % ska kunna uppfylla sina förpliktelser gentemot försäkringstagare under de kommande 12 månaderna.

Säkerhetsreserv

Frivillig reserv som utgör en kollektiv förstärkning av avsättningar för ej intjänade premier och för oreglerade skador.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde värderade till marknadsvärden.

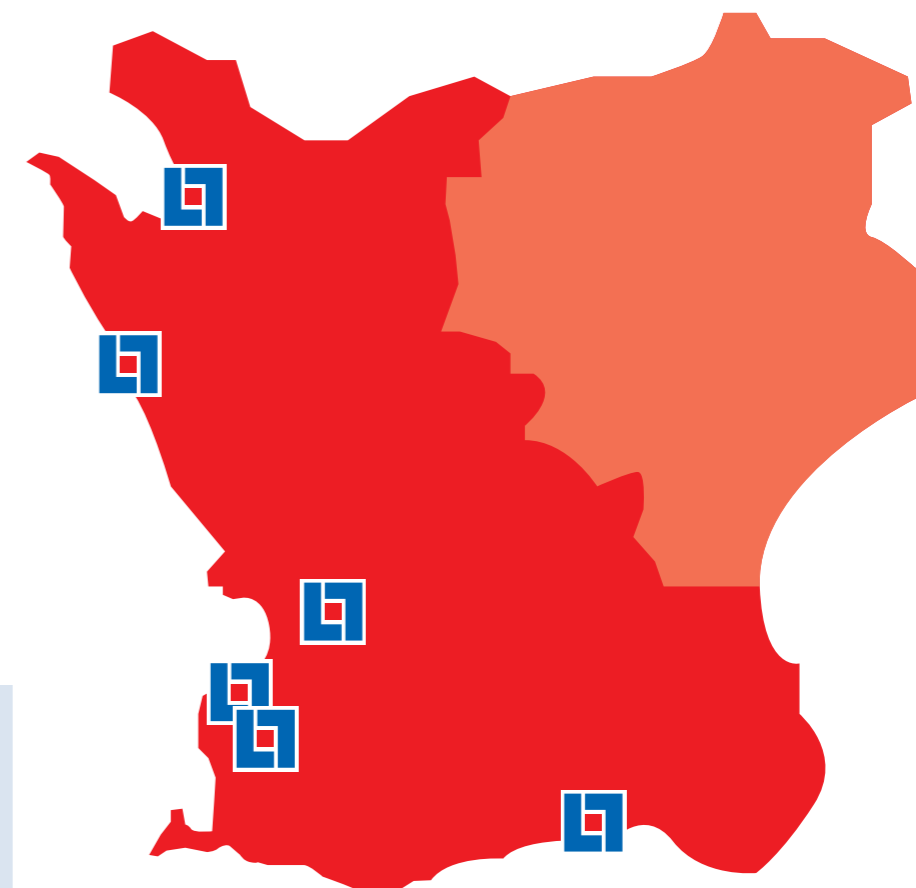
Utjämningsfond

Belopp motsvarande redovisad vinst i försäkringsrörelsen kunde t.o.m 1990, utan att beskattas, överföras till en särskild utjämningsfond. Fonden får tas i anspråk endast för att täcka förlust i försäkringsrörelsen.

Återförsäkring

I de fall ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela det ansvar ett försäkringsåtagande innebär, återförsäkrar bolaget dessa åtaganden hos andra försäkringsgivare. I resultatanalysen kan resultatet avläsas av såväl den avgivna som den mottagna återförsäkringen.

Länsförsäkringar Skånes kontor

- lansforsakringar.se
- facebook.com/lansforsakringarskane
- I vår prisbelönta app kan du sköta många av dina bankärenden på tider som passar dig.

Ängelholm

Midgårdsgatan 18
0431-33 80 00

Helsingborg - Sundstorget

Sundstorget 8
042-633 80 00

Malmö - Gängtappen

Stora Varvsgatan 11
040-633 80 00

Malmö - Hyllie

Arenagatan 18
040-633 80 00

Helsingborg - Huvudkontor

Södergatan 15
042-633 80 00

Lund

Stora Södergatan 17
046-433 80 00

Malmö - Anna Lindhs plats

Nordenskiöldsgatan 8
040-633 80 00

Ystad

Österleden 3
0411-33 80 00

Ansvarig utgivare: Dan Stenberg.
Form och produktion: Lundgren Reklam & Design.
Tryck: Kreativa Kvadratmeter.
Copy: Joel Lyth, Henrik Björkman och Elisabeth Karlsdotter.
Fotograf: Andreas Offesson och Pierre Ekman.

